Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Советэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

эмнай 1921 оной ...брин 21-һээ гарана | № 127 (13922) | 1975 оной майн 31, суббото | Сэн 2 мүнгэн.

ПАРТИИН УРЯАДА ХАРЮУ

МҮРЫСӨӨ ТОДОРХОЙГООР ЭМХИДХЭҺЭНЭЙ АШААР

...ай мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд юһэдэхи табан ...үгэсхэхы жэлэй эхинһээ яһалашье эмхитэйгээр ...э байна. Энээнэйнь гэршэ ажалдаа туйлаһан ам...уд болоно. Байгша оной апрелиин 25-да аймагай ...ууд гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэй түсэб ... Тиихэдэ гүрэндэ һү, үндэгэ худалдаха кварта...эбүүд мүн лэ дүүргэгдэнхэй.

...ндо жэлэй энэ үсынхитэй сасуулхада, мяхан 11 ...ээр, һүн—4, үндэгэн 23 процент ехээр гүрэндэ ...гдаа. Нёдондонойхиһоо 201 тугал, 619 хурьган ...бтанхай. Малай тоо толгой олошороо. Мүн гүрэн...адаг эдеэ хоолой зүйлнүүдэй шанар һуратгүй ...а гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

...ажалһаа эдеэ хоолой зүйл ехээр абажа, гүрэндэ ...ха талаар туйлагдаһан амжалта хадаа манай ай...алшадай оролдосотой ажалай аша үрэ мүн. Урдаа ...һан зорилгоёо заатагүй бэелүүлхэ хүсэлэнтэйгөөр ...ажаллаа. Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ ...эн мүрысөөндэ бэе бэеһээ гээгдэхэгүй гэжэ хүн ...шармайгаа. Бэеэ һайса шэмхэжэ үзөөд, тоо бүхэ...домжолоод, малшаднай шангахан аад, дүүргэмээр ...үдые абаһан байна. Аймагай 50 гаран һаалишад ...абаһан үнеэнһээ жэл соогоо 500—600 центнер һү ...эхэ гү, али үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха ...абаа һэн. Ороной түрүү һаалишадай бэшэгтэ ха...гон, аймагай олон һаалишад, жэшээнь, Д. Са... В. Карнакова, Н. Белалова, К. И. Авдеева, Г. ...юва, А. Краснопеева гэгшэд жэлдээ 700 центнер ...а уялга абанхай. Тиихэдэ Анаагай совхозой 3-да...елениин һаалишад В. Жигжитова, Е. Рахматулина, ...матулина гэгшэд жэлдээ бүри 800 центнер һү ...уялга абаһан байна. Түрүүшын дүн гаргахада, ...й олонхинь абаһан уялгаяа дүүргэжэ ябана. Дээ...сын совхозой һаалишан К. И. Авдеева 4 һара ...0 центнер һү абаа гэхэ гү, али үнеэн бүриһөө ...итр һү һаагаа, нүгөөдэ һаалишан А. С. Красно...249 центнер һү абаа, үнеэн бүриһөө 995 кило... һү һаагаа. Һаалишан бүхэн үдэр бүриингөө һаа...эшэлүүлхэ гэжэ шармайдагынь тон һайшаалтай.

...ад-үхэршэд мүн лэ ехэ амжалтатай. «Георгиев... совхозой малшан С. Г. Жалсанов, Дээдэ-Тайлсын ...малшад В. А. Кучумов, И. Л. Михайлов, Н. М. ...болон бусад ехэ амжалта туйлаа. 4 һарын тур... А. Кучумов хаража байһан малаа сүүдхэдээ ...ммаар таргалуулдаг байгаа гэхэ гү, али 3 һара ...центнер мяха абаһан байна.

...үрэ дүн туйлахын тулада дотоодынгоо арга бо...уудые элирүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулаг... байна. Үнгэрэгшэ жэлэй намар КПСС-эй райком ...ажахын мэргэжэлтэдтэй зүбшөөд, 1974 оной IV кварталда, энэ жэлэй эхиндэ гүрэндэ худалдагдаха эбэртэ бодо мал түргэн аргаар шахан таргалуулха хэмжээнүүдые хараалһан байгаа. Энээнние бэелүүлхын тулада түрүү дүй дүршэл шэнжэлжэ үзэгдэһэн, мал эдеэлүүлхэ гурим зохёогдоһон, дүршэл ехэтэй хүнүүдые, нэгэ түрүүн коммунистнуудые малшадаар табиха, тиигээд социалис мүрысөөе аша үрэ ехэтэйгээр эмхидхэхэ хэмжээнүүд абтаһан байна. Тиигэжэ түргэнөөр мал шахажа, таргалуулха арга аймагай бүхы ажахынуудта хэрэглэгдэжэ эхилээ һэн.

Мал түргэнөөр шахажа, таргалуулха арга хэрэглэһэнэй ашаар гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб январь һарада һайн шанартайгаар дүүргэхэ гэһэн үүсхэл Дээдэ-Тайлсын совхозой хүдэлмэрилэгшэд гаргаа һэн. Тиин тус ажахы үгэдөө хүрэжэ, ажалдаа ехэ амжалта туйлаа. Түрүү шэнэ юумэ дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ эндэхи малшад эдэбхитэйгээр хандаа юм. Тиигэжэ социалис мүрысөөндэ үхэршэд аха дүү Владимир, Юрий Кучумовтан, Александр Кумысбаев гэгшэд малай сүүдхэ бүриин шэгнүүр 1 килограммаар нэмээдэг байба. Энээнэй ашаар тус совхоз гүрэндэ мяха худалдаха хахад жэлэйнгээ түсэб һайн шанартайгаар январь һарада дүүргээ юм. Гүрэндэ худалдагдаһан үхэр бүхэн дунда зэргээр 356 килограмм татаа, нёдондо эдыдэ 297 килограмм боложо байһан юм. 190 хашарагай 78 процентнь, дээдэ зэргын хэмжээгээр тушаагдаа.

Дээдэ-Тайлсын совхозой хүдэлмэрилэгшэдэй үүсхэл хаа хаанагүй хаража, дэмжэгдээ һэн. Тиигэхэ зуураа хэрэглэгдээгүй арга боломжонууд, нөөсэнүүд элирүүлэгдэдэг, эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри улам шангадхаха хэмжээнүүд абтаа. Мал түргэнөөр шахажа, таргалуулха, туранхай мал гүрэндэ худалдахаяа болихо гэжэ хэлсэгдээ һэн.

Социалис мүрысөө эмхидхэжэ, мал ажалһаа эдеэ хоолой зүйл ехээр абажа, гүрэндэ худалдаха талаар манай аймагай партийна организаци горитой шалгалта гараа гээшэ. Партиин райком ажахынуудай парткомуудтай, отделенинүүдэй партийна организацинуудтай хамта эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри ябуулһан байна. Үдэр бүхэнэй һаам дээшэлүүлхын түлөө социалис мүрысөөн эмхидхэгдэнхэй. Хүрбын, Дээдэ-Тайлсын, Хориин, «Георгиевский» совхозуудта мүрысөөнэй дүн 10—10 хоногоор гаргагдадаг байба. Дайшалхы хуудаһан, сахилгаан хуудаһан гаргагдадаг һэн. Һаалиин олонхи фермэнүүдтэ улаан булангууд һайнаар түхеэрэгдэнхэй, телевизор, радиоприемнигууд тодхогдонхой.

Совет арадта, партида хандаһан КПСС-эй ЦК-гай Хандалга, Эстониин ССР-эй «Вильянди» гэжэ совхозой һаалишан Л. А. Пейпс гэгшэдэ нүхэр Л. И. Брежневэй эльгээһэн бэшэг, ороной түрүү һаалишадай хандалга Хориин малшад, һаалишадай политическэ, ажалай эдэбхи дээшэлүүлһэн байна.

Социалис мүрысөөе улам һайнаар, тодоор эмхидхэжэ, малшадай эдэбхи дээшэлүүлхэ хэмжээнүүдые партийна организацинууд абаһан байна. Ажахын хүтэлбэрилэгшэдэй, нийтын организацинуудай эмхидхэхы үүргыень дээшэлүүлхэ гэжэ оролдогдоо. Анаагай, Дээдэ-Тайлсын, Могойн болоод бусад һаалиин фермэнүүдтэ партийна бүлэгүүд байгуулагдаа һэн. Дүршэлтэй коммунистнууд эдээниие толгойлоо. Жэшээлхэдэ, Анаагай совхозой 3-дахи отделениин МТФ-гэй партийна бүлэгые үнинэй коммунист нүхэр Жанадараева, Дээдэ-Тайлсын фермые П. Е. ...лов гэгшэд толгойлно.

Даалгагдаһан хэрэгэйнгээ түлөө хүнүүдэй харюусалга дээшэлүүлхын, журам бэхижүүлхэ, үйлэдбэриин бүхы һалбаридахи ажал эмхитэйгээр ябуулхын тулада партиин райком ехэ оролдолго гаргадаг байба. Эдеэ хоолой зүйл ехээр абаха тухай асуудал партиин райкомой бюро дээрэ, парткомуудта, партийна эхин организацида хододо харагдадаг байгаа. Дээдэ-Тайлсын, Үдын, Хүрбын совхозуудта үнеэдые машинаар һаадаг түхеэрэлгэтэй һаалиин комплекснууд ашаглалгада оруулагдаа. Үбһэ тэжээлэй хоморшье һаань, малые зүбөөр эдеэлүүлхэ хэмжээн абтаа һэн.

Мал ажалһаа эдеэ хоолой зүйл ехээр абахын түлөө тэмсэлые коммунистнар, комсомолшууд толгойлжо ябана. Коммунистнууд Е. Д. Банзаргашеева, В. П. Карнакова, А. А. Матвеев, Е. С. Сахьяева, Р. Д. Ибатулина, К. М. Танганов, В. Д. Жанаев болон бусад түрүү зэргэдэ ябажа, бусадта үльгэр жэшээ харуулна. Комсомолшууд П. Петрякова, Р. Намдакова, С. Цыбикова, Т. И. Краснопеева, Г. Нимаева болон бусад ажалдаа эрхим амжалта туйлана.

Партида, совет арадта хандаһан КПСС-эй ЦК-гай Хандалгада харюу болгон, 1975 ондо абаһан социалис уялгануудые бэелүүлхын түлөө, партиин ЦК-гай декабриин (1971 оной) Пленумэй табиһан зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө тэмсэл аймаг доторнай үргэнөөр дэлгэрэнхэй.

Мал ажалай продукци абажа, гүрэндэ худалдахын түлөө дэлгэрһэн мүрысөөндэ 1-дэхи кварталай дүнгөөр КПСС-эй обкомой, Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, облпрофсоведэй, ВЛКСМ-эй обкомой дамжуулгын Улаан туг 1-дэхи мүнгэн шантайгаар манай аймагта хүртөө. Энэ шан манай аймагай бүхы ажалшадые, коммунистнуудые, комсомолшуудые улам һайнаар хүдэлхыень урялжа байна. Урдамнай үшөө үндэр дабаан, ехэшье, харюусалгатайшье зорилгонууд бии. Мяха, һү, нооһо, үндэгэ ехээр абаха зорилго табигдана. Абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхын, продукциин шанар һайжаруулхын түлөө олониитын тэмсэл үүсхэхэ хэрэгтэ манай эмхидхэлэй, политическэ хүдэлмэри сүм зорюулагдаха байна.

КПСС-эй райком юһэдэхи табан жэлэй түсэб сүм дүүргэхын түлөө хүтэлбэрилэгшэдэй, коммунистнуудай, аймагай бүхы ажалшадай хамаг хүсые элсүүлхэ гэжэ оролдоно. 1976 оной февралиин 24-дэ КПСС-эй XXV съезд зарлаха гэһэн партиин ЦК-гай апрелиин Пленумэй шиндхэбэриие аймагай ажалшад зориг түгэсөөр угтаа. Аймагай бүхы ажалшад, коммунистнууд КПСС-эй XXV съездэ ажалай бэлэг барихын түлөө тэмсэжэ байна.

Д. ДАГБАЕВ,
КПСС-эй Хориин райкомой секретарь.

КПСС-эй ЦК-да

«Тус гидроэлектростанциин барилгануудай болзор хорооxо, хүдэлмэриин эрхим шанар хангахын түлөө социалис мүрысөө хүгжөөхын тула Саяно-Шушенска ГЭС-эй барилгада хабаадажа байгаа Ленинград хотын предприятинуудай ба организацинуудай гаргаһан үүсхэл тухай» асуудалые КПСС-эй Центральна Комитет хаража үзэбэ.

Гидроэлектростанциин барилгын болзор хорооxо, бүтээгдэжэ байгаа хүдэлмэриин шанар улам дээшэлүүлхэ зорилгоор социалис мүрысөө, зохёон байгуулхы хани холбоо хүгжөөхын тула Саяно-Шушенска ГЭС-эй барилгада хабаадажа байгаа Ленинград хотын үйлэдбэриин хориин найман нэгэдэл ба предприятиин, хабсаргалгын эмхинүүдэй, эрдэм-шэнжэлгын ба проектнэ институдуудай гаргаһан үүсхэлые Центральна Комитет һайшаагаа.

Саяно-Шушенска ГЭС-эй барилгада хабаадажа байгаа Ленинградай организацинуудай, хизаарай предприятинуудай, барилгын эмхинүүдэй ба институдуудай коллективүүдэй хамтын социалис уялгануудые хаража үзэхыень, абаһан уялгануудаа дүүргэхэ ябадал хангаха тодорхой хэмжээ ябуулгануудые хараалха, бэелүүлхыень, мэдээнүүдые харилсан абалсалгын, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолон гаргалгын гурим тогтоохыень КПСС-эй Красноярска крайкомдо, КПСС-эй Ленинградска обкомдо һанамжалан дурадхагдаа.

Саяно-Шушенска ГЭС-тэ хабаатай эрдэм-шэнжэлгын хүдэлмэри бэелүүлгэдэ, проект табилгада, барилгада, энэ гидроэлектростанциин түхеэрэлгэнүүдые бүтээлгэдэ хабаадажа байгаа предприятинуудай ба организацинуудай абаһан социалис уялгануудые дүүргэхэ арга боломжо хангахыень министерствэнүүд болон албан зургаануудые КПСС-эй ЦК уялгалба.

Саяно-Шушенска ГЭС-эй барилгые түргэдхэхэ, барилгын бүтээсэ ехэтэй механизмуудаар, бусад хэрэгсэлнүүдээр хангахын тула министерствын тодорхойлон хараалһан хэмжээнүүдые СССР-эй Энергетикын ба электрификациин министерствэтэй хамта хаража үзэхыень СССР-эй Госпланда, СССР-эй Госснабта даалгагдаа.

Ленинградай предприятинууд ба организацинуудай мүрысөөнэй дүй дүршэлые шэнжэлхэ, арадай ажахын тон шухала барилгануудта хабаадажа байгаа коллективүүдэй дунда энэ үүсхэл нэбтэрүүлэн дэлгэрүүлхэ тухай асуудал хаража үзэхыень союзна республиканууудай Компартинуудай ЦК-нуудта, КПСС-эй крайкомууд, обкомуудта һанамжалан дурадхагдаба.

ЧЕХОСЛОВАКИИН КОММУНИС ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕДЭЙ ГЕНЕРАЛЬНА СЕКРЕТАРЬ ЧЕХОСЛОВАКИИН СОЦИАЛИС РЕСПУБЛИКЫН ПРЕЗИДЕНТ НҮХЭР ГУСТАВ ГУСАГТА

Хүндэтэ нүхэр Густав Гусак!

Чехословакиин Социалис Республикын Президентын тушаалда һунгагдаһантайтнай дашарамдуулан, Таниие Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитедэй, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй үмэнэһөө амаршалнабди.

Фашизмда эсэргүү, арадай засагай илалтын түлөө бата тэсэмгэй, эрэлхэг зоригто тэмсэлшэ, Социалис Чехословакиин партийна ба гүрэнэй онсо гайхамшаг хүтэлбэрилэгшэ мүн гэжэ Таниие совет хүнүүд һайн мэдэнэ. Революционно тэмсэлдээ шэн зориг, эршэ хүсэ гаргадаг, марксизм-ленинизмын ба социалис интернационализмын суртал бодолдо үнэн байдаг ушар Таниие уласхоорондын коммунис хүдэлөөн дотор ехэ хүндэтэй болгоо. Советскэ Союзай ба Чехословакиин аха дүү арадуудай хоорондын хани барисаа батадхаха, социалис хани холбоото оронуудай нэгэдэл бэхижүүлхэ хэрэгтэ Танай оруулдаг хубитые манай орон дотор үндэрөөр сэгнэнэ.

ЧССР-эй Президентын үндэр дээдэ тушаал даажа эрхилхэ Танай ажал ябуулга хүгжэлтэ түгэс социалис общество Чехословаки дотор байгуулха хэрэгтэ, манай оронуудай аша туһада, амгалан байдалай ба социализмын аша туһада зорюулагдаһан ехэ шэнэ туйлалтануудаар тэмдэглэгдэхэ байха гээд этигэнэбди. Эдэ арюун һайхан үг зорилгонуудые туйлаха бүхы оролдолго хүсэлэлгэнүүдтээ КПСС-эй ЦК-гай, Совет гүрэнэй зүгһөө дэмжэгдэхэ, хани ёһоной хандалгаар угтагдаха байхат гэжэ найдуулхые хүсэнэбди.

Коммунис арюун нангин зорилгонуудай илан мандалгын аша туһада зорюулдаг сусашагүй ажал хэрэгтээ ехэ амжалтануудые туйлахыетнай, элүүр энхэ ябахыетнай Танда, хүндэтэ нүхэр Густав Гусак, хүсэнэбди.

Л. БРЕЖНЕВ.
Н. ПОДГОРНЫЙ.
Москва, Кремль.

КПСС-эй XXV СЪЕЗДЫН ХҮНДЭЛЭЛДЭ

...ОБШОХОНООР...

ЗОРИЛГОНЬ БЭЕЛҮҮЛЭГДЭЭ

...БАНСК. **Ойморой сов... Худариин гахайшад ...а оной үнгэрһэн дүр...һарын туршада горитой ...лта туйлаһан байна. ...элбэл, энэ хугасаа соо ...поршоонхо абаха даа... 2083-да хүргэжэ, үхэл ...гүйгөөр түлжүүлээ.**

...рүү гахайшан Мария ...на 4 һарын туршада ...поршоонхо абажа, мү...ндэ урда мэтэ эрхим... байна. Мүн үнинэй ...шад Ирина Хамуева, ...ра Шестак гэгшэд тус ... 360—370 поршоонхо ..., һайнаар түлжүүлнэ. ... үдэрнүүдтэ Владимир ...бренниковэй даадаг дүр...гша фермэдэ ажалла...гахайшад жэлэй дүүрэ...6200 поршоонхо түл...ээр абаһан уялгаяа ...бэелүүлхын тула эхэ га...үүдаа, абтаһан пор...онуудаа зоотехническэ ...риин ёһоор харууһалжа ...

С. ЖАНЧИПОВ,
хүдөө бэшэгшэ.

...РҮҮШҮҮЛ ТОДОРБО

...ОРИ. **Тээмэндэ Хүрбын ...зой хонишодой дунда ...рһэн социалис мүры...й түрүүшын дүнгүүд ...логдожо, эрхимлэгшэ... тодоруулагдаһан байна.**

...рысөөнэй эхин дүнгүү...һоор, совхозой III отде...н хонишод онсо шал...нда тоологдоо. Энэ от...иин хонишодой бригa...д дунда зэргээр 100 ...иин бүриһөө 89 хурьга ..., үхэл гарзагүйгөөр ...үүлээ. Удаадахи һуури...ынь хоёрдохи, нэгэдэхи ...ениин хонишод хубаал... байна.

...лагша хонишодой дун... 100 эхэ хонин бүри... 103 хурьга түлжүүлһэн ... Кожевников эрхим... Тиихэдэ үнинэй хони... Ц-Ж. Балдандоржиев, ...рмахметов, Ц-М. Хол... гэгшэд абаһан уял... амжалтатайгаар дүүр... байна.

...өө совхозой хонишод ...ан хурьгадаа гарзагүй... түлжүүлжэ, ехэ шэг...йгээр тушаахын түлөө бии хүсэеэ элсүүлэн оролдожо байнхай.

Д. ДОРЖИЕВ,
хүдөө бэшэгшэ.

ДААБАРЯА ҮЛҮҮЛЭЭ

КАБАНСК. **Аймагай томо ажахынуудай нэгэн — Ойморой совхоз һү, мяха гүрэндэ тушааха үнгэрһэн 1 кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн юм.** Мүнөө тус ажахын малшад, гахайшад туйлаһан амжалтаяа улам батадхахын тула оролдолго гаргажа, эдэ үдэрнүүдтэ түрүүшынгээ илалта туйлажа байна. Жэшээлбэл, дүршэлтэй бэрхэ үхэршэн О. Черниговская харууһалжа байһан шахамалнуудайнгаа тус бүриин шэгнүүрые сүүдхэдэ дунда зэргээр 800—900 граммаар нэмээнэ. Мүн һаалишад сооһоо М. Хусаева, М. Куриганова, Л. Ермоева, Г. Соломонова, А. Черниговская, В. Черниговская гэгшэд жэлэй эхинһээ хойшо үнеэн бүриһөө ехэ һү һаажа тушааһан байна.

Совхозой малшад, һаалишад, гахайшад II кварталайнгаа түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэхэ аргатай.

С. БАЛДАНОВ.

ИЛАГШАДТА — УЛААН ТУГ

ГУСИНООЗЕРСК. Һаалиин фермэнүүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй апрель һарын дүнгүүд согсологдожо, КПСС-эй Сэлэнгын райкомой, аймсоведэй гүйсэдкомой дамжуулгын Улаан туг Кировэй нэрэмжэтэ совхозой Харганаагай МТФ-эйн коллективтэ барюулагдаа. Энэ коллектив һү һааха үнгэрһэн һарынгаа түсэбые 153 процент дүүргэһэн юм.

Үүлтэртэ фермэнүүдэй коллективүүдэй дунда мүн лэ Кировэй нэрэмжэтэ совхозой Дунда-Бүхэнэй үүлтэртэ фермын коллектив онсо шалгараа. Тус коллектив һү абаха апрель һарынгаа түсэбые 188 процент бэелүүлжэ, үнеэн бүриһөө 355 килограмм һү һаажа, һаалияа эрид дээшэлүүлһэн байна.

Р. БАЛДАНОВ,
манай корр.

Юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы жэлэй орооһо таряа тарилгада үнинэй механизатор Владимир Цыбикович Дондуков эрхим һайнаар ажаллаба. Тэрэ үдэр бүриингөө даабариие 110—115 процент дүүргэдэг байгаа. Үни удаан саг соо эрхимээр ажаллаһанайнгаа түлөө 1973—1974 онуудта «Социалис мүрысөөндэ илагша» гэһэн тэмдэгээр шагнагдаһан юм. Тиихэдэ байгша оной эхеэр Ажалай алдар солын гурбадахи шатын ордеп В. Ц. Дондуковой үбсүүндэ яларaa.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: механизатор В. Ц. Дондуков.
С. ОЧИРОВАЙ фото.

ЭРШЭТЭЙГЭЭР

Энэ жэлдэ хабарай сагай уларилай тогтуурингүй байбашье, Хүрбын совхозой таряашад тарилгынгаа хүдэлмэриие түрүүшын үдэрһөө эршэмтэйгээр ябуулна.

Мүнөө майн 28-най мэдээгээр ажахыда хамта 3.200 гектарта орооһото ургамалнууд, тэрэ тоодо 2.100 гектарта шэниисэ тарягдаа. Таряанай үрэһэ тарихатаяа хамта газар хахалха, элдүүрилхэ хүдэлмэри зэргэ ябуулна. Совхоз паар хахалха түсэбөө дүүргээ.

Совхозой отделенинүүдэй дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Хасуууртайн отделени түрүүлжэ ябачхай. Энэ отделени совхоз дотороо түрүүлэн, шэниисэ тариха түсэбөө дүүргээ.

Хабарай тарилгын эхилһэн үдэрһөө хойшо механизаторнууд Осип Кожевников, Дмитрий Казазаев, Доржо Нимаев, Бизья Ешеев гэгшэдэй тарилгын агрегадууд габшагай һайнаар ажаллана. Сеялкэнүүдтэ хүрэнгын орооһо зөөдэг автомашинануудай шофёрнууд Геннадий Кондаков, Пётр Теслев, Николай Мартынов гэгшэд тарилгын агрегадуудые таһалгаряагүй хангажа, һаадгүй ябуулна.

Хүдөө ажахын машинануудые заһабарилха, техническэ харууһа хэхэ механик Жамбал Лхасаранов механизаторнуудта ехэхэн туһа хүргэнэ. Хуушаржа муудаһан детальнуудыень шэнээр һэлгэжэ табина.

Б. ЛАЙДАПОВ.
Хориин аймаг.

ХҮДЭЛМЭРИИН ТАБАДАХИ ҮДЭРӨӨ ЗАМБУУЛИНАЙ ЗАМААР

НИИДЭЛГЭ ЗАЛАН ХҮТЭЛХЭ ТҮБ. (ТАСС). «Салют-4» гэжэ замбуулинай научна станци дээрэ Петр Климугай, Виталий Севастьяновай үнгэргэжэ байгаа хүдэлмэриин табадахи үдэр майн 29-дэ Москвагай сагаар 9 час 50 минутада эхилээ. Медицинскэ шэнжэлгэ-туршалганууд хүдэлмэриинь үдэрэй программада ороно.

Унтажа амарһанай һүүлээр һэргэлэн түбшэн оршон байдалда шуһанайнгаа гүйсын ямар байһые шэнжэлээ. Гэхэтэй хамта зүрхэ-һудалай хүдэлсэ, гол һудал соохи шуһанай дараса ба бусад хэдэн ушарнууд бүридхэлдэ абтаа. Тэрэшэлэн уушханай хүдэлсын параметрнүүдые, бэеын температурые хэмжэлгэтэй холбоотой электрокардиографическа шэнжэлгэ хэлэдэнэ. Иимэ туршалга шэнжэлгэнүүдтэ хабаатай шухала мэдээнүүдые абахын тула «Полином» гэжэ аппаратура хэрэглэгдэнэ.

Газар дэлхэй дээрэ бусаад байхадаа лабораторно шэнжэлгэнүүдые хэхэ зорилгоор космонавтнууд бэе бэеынгээ шуһанай дээжэнүүдые абаба.

«Салют-4» станци дээрэхи түхеэрэлгэнүүд һаадгүй һайнаар хүдэлнэ. Ниидэлгэ үргэлжэлһөөр.

КПСС-эй ГОРКОМОЙ ПЛЕНУМ

Үсэгэлдэр горсоведэй ехэ зал соо КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой ээлжээтэ пленум болобо. «Үйлэдбэри һэльбэн шэнэдхэһэнэй, техническэ талаарнь зэбсэглэһэнэй үндэһөөр үйлэдбэриин хүсэ арьбадхахын тула городой партийна организацинуудай бэелүүлхэ зорилгонууд тухай» элидхэл партиин горкомой секретарь нүхэр **Л. Н. Кашкин** хээ.

КПСС-эй Советскэ райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр **В. Б. Базаров**, нарин сэмбын комбинадай директор нүхэр **К. П. Альцман**, Буряадай барилгын управлениин начальник нүхэр **К. А. Восканянц**, «Бурятэнергын» ахамад инженер нүхэр **Г. О. Борисов**, Ажалай Улаан Тугай ордента авиационно заводой оператор **Н. М. Баронова**, Ленинэй ордента ЛВРЗ-гэй локомотив хабсаралгын цехэй партийна эхин организациин секретарь нүхэр **И. Т. Красиков**, «Стройбанкын» республиканска отделениие эрхилэгшэ нүхэр **М. И. Смолина** болон бусад элидхэл зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадаа.

КПСС-эй Улаан-Үдын горкомой нэгэдэхи секретарь **А. М. Беляков** пленум дээрэ үгэ хэлээ.

Пленум зүбшэгдэһэн асуудалаараа тусхай тогтоол баталан абаа.

Манай корр.

НЭМЭЛТЭ УЯЛГАНУУД

ХЯАГТА. Ехэ-Нугын совхозой луговодууд, механизаторнууд түгэсхэхы жэлдэ үбһэ ногооной тогтууритай баян ургаса хуряажа, адууһа малайнгаа ашаг шэмые эрид дээшэлүүлхын тула горитой хүдэлмэри ябуулна. Тиин һаяхан энэ ажахын луговодууд аймагай бүхы луговодуудта хандан, газарай үрэжэл һайжаруулха хүдэлмэрээ үшөө үргэлжэлүүлхээр үүсхэл гаргаа. Тиигэжэ совхоз бүлүүр станцинуудаа түхэреэн сүүдхын туршада хүдэлгэжэ, үшөө 2 станци нэмээжэ тодхоод, 40 гектар хахалагдаһан газар, 240 гектар сабшалан, 20 гектар бэлшээри уһалхаар хараалаа. Мүн һаяын сагта 113 тонно минеральна үтэгжүүлгэ оруулжа, 1.500 тонно наг шэбхэ гаргажа тарааха ба 50 гектарай дэгнүүл сабшажа, сэбэрлэхэ зорилго урдаа табиба. Эдэ бүхы ажал хэһэнэй ашаар сабшалангай ургасые гектарай 3—4 центнерээр нэмээхэ хараатай. Мүнөө совхоздо энэ түсэблэгдэһэн ажалынь түлэг дундаа ябуулагдажа байна.

С. РИНЧИНОВА.

Яруунынхидай үүсхэл дэмжэнэбди

ХАДЫН ШЭМЭТЭЙ НОГООНДО

Жэлһээ жэлдэ хабар хүхэ ногооной гарахын урдахана Таһархайн малшад хэдэн зуун үхэрнүүдые туужа, холын хада уулын бэлшээри тээшэ зоридог юм.

Үргэдэйн хүнды өөдэ үгсэжэ, Нүхэн-Шэбэртын бэлшээри хүрэжэ ошохын тула олон дабаа, хэдэн гол горхо гаталха, эгсэ үндэр хабсагайн хоорондуур гараха баатай бологдодог. Аяар арбаад хоног соо ябажа хүрэтэрөө нэгэшье мал гарзалуулхагүй, хүсэ шадалыень алдуулхагүй гээшэ шадабари, оролдолгын хүсэн.

Энэ жэлдэ «Восточные Саяны» колхозой бэрхэ малшан, нёдондо жэлдэ аймагай чемпион болоһон Сырен Ошорович Андыков хажуудаа Д. Р. Банчиков, О. Л. Будаев гэгшэдтэй хамта 320 эрэ хашараг туужа, холын бэлшээри гарахань. Июниин эхеэр харгыдаа гарахаар түхеэржэ байна.

Мүнөө бүхы малаа ветеринарта үзүүлжэ, эмшэлхыень эмшэлээд, элдэб үбшэнһөө һэргылхэ тарилга хээд, туухаар бэлэн болгоо. Мүн холын бэлшээридэ байхадань хэрэгтэй бүхы юумээ бэлдээ. Мориидоо һайнаар тахалаа. Медицинскэ эм дом, ветаптечкэ, шатар, дамһаа эхилээд, транзистор гэхэ мэтэ хүрэтэр хүү бэлдэгдээ.

Малнай муу бэшээр үбэлжөө. Хабар дулаан боломсоор Хойморой намагай захаар адуулжа, хүсэ шадал һайса абхуулаабди. Нёдондо холын бэлшээридэ зуһажа, үхэр бүхэнэй шэгнүүрые сүүдхэдээ дунда зэргээр 1137 граммаар нэмээгээ һэмди. Ондоогоор хэлэбэл, харууһалжа байһан 200 үхэрнүүдэй шэгнүүрые хамта 130 центнерээр нэмээхэ түсэбөө 227 центнертэ хүргөө һэмди. Мүнөө жэлдэшье тэрэнһээ доошо орохогүй байхабди, — гэжэ Сырен Ошорович хэлэнэ.

Һаяшаг эндэхи малшад Яруунын совхозойхидой үүсхэл уряае зүбшэн хэлсээд, өөһэдынгөө арга боломжые хараада абажа, хадын шэмэтэй ногоондо малаа һайнаар бэлшээжэ, зунай үедэ үхэр бүхэнэй шэгнүүрые сүүдхын 1100 граммһаа доошо бэшээр нэмээхэ, зуун үдэр соо үхэр бүхэнэй шэгнүүр 100 килограммаар ехэ болгохо гэһэн социалис уялга абаа. Эдэнэрэй хэлэһэндээ хүрэхэ байһаниинь лабтай.

И. ФЕДОРОВ,
аймагай «Саяан» газетын хүдэлмэрилэгшэ.
Түнхэнэй аймаг.

АРАДАЙ КАНДИДАДУУД

НЮТАГАЙНЬ ЗОНОЙ ЭТИГЭЛ

ТЭЭСГЭН Доодо-Ивалгын клубай дэргэдэ хүн зон хүлгөөтэй байгаа һэн. Эндэ мори унаашье, автомашина болоод, мотоциклшье олоор харагдаа бэлэй. Удангүй суглаан нээгдэжэ, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадые дэбжүүлхэ гэһэн асуудал табигдаба.

Тиихэдэнь эндэ сугларһан хүн зон бултадаа нэгэн һаналтай байһанаа мэдүүлээ. Республикынгаа дээдэ засаг түрын зургаанда Доодо-Ивалгын нуурай фермын суута һаалишан Дашима Гимниндармаевна Очировае һунгахабди гэжэ дурадхаһан байгаа. Суглаанда ерэһэн зоной дунда Дашима Очирова өөрөөшье байлсаа һэн.

Тиигээд хурса харасатай залуу эхэнэрые харахадаа, иимэ залуугаар яагаад нютаг нугадаа тиимэ ехэ хүндэтэй болоһон байгааб гээд һонирхон асуухаар байба. Энэ асуудалда үсөөхэн үгөөр тоб байса харюусажа болоно гэбэл: үнэн шударгы ажал хэжэ, эды шэнээн болотороо ургаа юм.

Зүгөөр алдарта ажалай арюун замда сэхэлдин гаратараа, Дашима яһала юумэ үзэһэн, туршаһан байха гэжэ таажа ойлгохоор ааб даа. Ажалай амжалта гээшэ өөрөө зүндөө хүрэжэ ерэдэггүй. Тиимэһээ нүхэр Очирова шууд хатуу зоримгой, өөрын шадабри мэргэжэлэй ашаар лэ түрүү зэргэдэ гаража шадаа. Һүүлэй үедэ Ивалгын ОПХ-гай 40 гаран һаалишанай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ Дашима хододоо шалгаржа ябана.

Иимэ бэрхэ һаалишан болохо замыень зааһан тэрэнэй түрэһэн эжы Бадмаханда Мункуевнагай аша габьяань яһала ехэ. Ушарынь хадаа Дашима бүри гүлмэр залуу ябахаһаа хойшо тэрэ сагта үнинэй һаалишан ябаһан эхэдээ туһалхаяа фермэ ошожо, үнеэдэй хүхэ шобторжо һураһан байгаа. Тэрэнь хожомоо һаалишан болоод, ажалай дүрэ олохо хэрэгтэнь аргагүй ехэ туһа нэмэри болоо.

Дашима Очирова юрэдөөл ажалша малша угтай хүн. Өөрынь аба Гимниндарма Ринчинович эдир залууһаа эхилжэ. Коммунис партиин гэшүүн ябаһан. Тиихэдээ хори гаран жэлдэ колхоздоо бригадираар ябажа гараа.

Иимэ бүлэ соо өөдөө ургажа үндыһэн Дашима хара багаһаа хойшо ажалай амта таниһан байха юм. Тиимэл хадаа түбэг бэрхэшээлһээ гэдэргээ сухаридаггүй, зоригтой хурдан ухаатай хүн. Сохом иимэ байһыень гэршэлхын тулада ехэ холуур тойронгүй, һүүлэй үеын тоо, баримтануудые дурдая.

Жэшээлхэдэ, үнгэрһэн 1974 ондо нүхэр Очирова даажа абаһан үнеэн бүриһөө 4274 килограмм һү һааһан байна. Гэхэ зуура бүхы фермээрээ 3 мянган килограмм һү һааха гэһэн социалис уялгатай һэн. Сугтаа хүдэлдэг бэшэ нүхэдынь абаһан уялгаяа мүн лэ үлүүлэн дүүргэжэ шадаа. Дундуур абажа тоолоходо, үнеэн бүриһөө 3200 килограмм һүн һаагдаһан байба. Тиигээд ерэхэлээрээ Дашима Гимниндармаевна бултанһаа онсо шалгаржа, социалис уялгаһаа 1200 гаран килограмм һү үлүү ехээр һааһан байна бшуу.

Бүгэдын мэдэһээр, нёдондо ган гасуур болоһон дээрэһээ, малда эдюулхэ үбһэ тэжээл дутамаг абтаа бэлэй. Тиимэһээ һаамхай үнеэдтэ үгэхэ үбһэ, һолоомон урдынхидал адли элбэг дэлбэг байгаагүй. Тиибэ яабашье һаань, силос, бурдууг, таряа талханай зүйл шадахыса ехээр үгэжэ, үнеэдэй хойноһоо харууһа һайнаар табижа, нүхэр Очирова эды шэнээн ехэ һү һаажа шадаа.

— Мүнөө Дашима хамта 11 һаамхай үнеэ, 5 шэнэ гунжа даажа абанхай. Нигэжэ жэлһээ жэлдэ түрүүшынхеэ түрэхэ шэнэ үнеэдые тушаажа абаад лэ һаажа һургадаг. Тэдэнь хожомоо хуушан үнеэдһээ дутуугүй, харин бүри һүтэй үнеэд болодог юм. Энэ талаар Дашима оншыень оложо, шэнэ үнеэдые һаажа һургахадаа бэрхэ болоо, — гэжэ эндэхи малай эмшэн Долгоржаб Дармаева хэлэнэ. — Энэ хабар нүхэр Очировагай үнеэд бултадаа түрөөд, абтаһан тулынь бүрин бүтэн тэнжээгдэжэ байна. Дашима фермэ дээрэ ажаллахаяа ерэһэнһээ хойшо нэгэ тугал гарзада оруулаагүй, харин арба гаран жэлдэ тэрэнэй альган дээрээ тодожо абаһан бүхы тугалнуудыень тоолохо болоо һаа, бүхэли фермэ бии болгохоор олон үнеэд үдэһэн байха ёһотой. Үнеэдынь нэгэтэшье һубайрдаггүй.

Тиин түрүү хүнүүд нэгэ жэлэй туйлалтаар һанаагаа амардаггүй. Тиимэһээ Дашима Очирова юһэдэхи табан жэлэй түгэсхэхы һүүлшын жэлдэ, нёдондонойхиһоо дутуугүй ехэ һү һааха гэһэн уялга абаад, аһан шадалаараа ажаллажа байна.

Нүхэр Очирова дээдэ гарай мастер, коммунис ажалай ударник гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэнхэй. Теэдшье иимэ үндэр нэрэ зэргэ дүүрэн харюулхаар ажаллана.

Зүгөөр Дашима Гимниндармаевна жэлэй дүрбэн сагта гансал малай хойноһоо ябадаг хүн гэжэ ойлгожо болохогүй. Энэмнай ажалаар олдоһон алдар солотой, нютаг нугадаа этигэлтэй, хүндэтэй байһан дээрэһээ Ивалгын поселково Соведэй депутадаар хэдэн дахин һунгагдаһан байгаа. Ажал дээрээ урагшаа һанаатай ябахынгаа хажуугаар, гүрэн түрын хэрэг бүтээжэ, олоной аша туһа тухай оролдожо, һунгагшадай захяа заабарине жэншэдгүй дүүргэжэ ябадаг юм.

Юрэдөө, һаалиин мал дээрэ хүдэлхэһөө хойшо Дашимагай хэды дахин шагнал мағтаалда хүртэһэнине тоолоно барахаар бэшэ юм ааб даа. Хоёр жэлэй саада тээ засаг түрын дээдэ шагналда хүртэжэ, Ажалай Улаан Тугай орден үбсүүн дээрээ яларуулдаг болоо һэн. Тэрээнһээ гадна, Москва ВДНХ-да ошоһон, республикынгаа түрүү малшадай делегацитай хамта Монголой Арадай Республика айлшаар ошоод ерэһэн байгаа.

Ивалгын голдо суурхуулһан бэрхэ һаалишан Дашима Очирова мүнөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээд байна. Доодо-Ивалгын һунгуулиин 146-дахи округой һунгагшад байгша оной июниин 15-да болохоёо байгаа һунгалтын үдэр нютаг нугадаа этигэлтэй, хүндэтэй, арадайнгаа үнэн сэхэ басаган Дашима Гимниндармаевна Очировагай түлөө бүгэдөөрэн дуугаа үгэхэбди гэжэ нэгэн дуугаар мэдүүлнэд.

В. ГАЛДАНОВ.

ҺУНГАГШАД НҮХЭР Ш. Р. РАШИДОВТАЙ УУЛЗАБА

Андижанска областиин Московско районой Фрунзиин нэрэмжэтэ колхозой түб һуурин һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, Узбекистанай Компартиин ЦК-гай нэгэдэхи секретарь Шараф Рашидович Рашидовтай Пахтаабадска һунгуулиин округой һунгагшад майн 29-дэ колхозой клуб соо уулзаба.

Партиин Московско райкомой нэгэдэхи секретарь Н. Турсунов уулзалга нээгээ.

Депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур — Фрунзиин нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Х. Мусаев Ш. Р. Рашидовай ажабайдал ба ажал ябуулга тухай хөөрэбэ. Коммунистнууд ба партиинабэшэ хүнүүдэй бата нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө һунгалтын үдэр дуугаа үгэхыень тэрэ бүхы һунгагшадые уряалба.

Коммунис партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэри доро совет арадай туйлаһан агууехэ илалтанууд тухай, арадуудай ленинскэ хани барисаанай түгэлдэр хүсэн тухай уулзалгын үедэ үгэ хэлэһэн хүнүүд омогорхол баяртайгаар мэдүүлээ.

Сугларагшадаар халуунаар угтагдан, Ш. Р. Рашидов үгэ хэлэбэ. Узбегэй ССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлжэ, ехэ нэрэ хүндэ, этигэл найдабари олгоһонойнь түлөө тэрэ Пахтаабадска һунгуулиин округой ажалшадта баяр баясхалан хүргөө.

(ТАСС).

ҺУНГАГШАД НҮХЭР К. Ф. КАТУШЕВТАЙ УУЛЗАА

Воронежско областиин Лискинскэ районой «Вторая пятилетка» гэжэ совхозой соёлой байшан соо һайндэрэйхеэр шэмэглэгдэнхэй. ГСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй ЦК-гай секретарь Константин Федорович Катушевтай Воронежско областиин Георгиу-Дежскэ һунгуулиин округой һунгагшад майн 29-дэ эндэ уулзаһан байна.

Лискинскэ районой ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ М. И. Шмитько уулзалга нээгээ.

Депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур — Лискинскэ районой «Давыдовский» колхозой парткомой секретарь Н. Н Попов К. Ф. Катушевай ажабайдал ба ажал ябуулга тухай хөөрөөд, һунгалтын үдэр тэрэнэй түлөө нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэхыень округой бүхы һунгагшадые уряалба.

Социалис Эхэ оронойнгоо саашадаа һалбаран хүгжэхын түлөө коммунистнууд ба партиинабэшэ хүнүүдэй бата бэхи нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө совет хүнүүд һунгалтын үдэр дуугаа үгэхэ юм гэжэ үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Удаань сугларагшадаар халуунаар угтагдан, К. Ф. Катушев үгэ хэлэбэ.

(ТАСС).

Ажалай эмхидхэл ба экономико

ОРОЛДОБОЛ— ОГОРОДҺОО ОЛЗО

Хэр угһаа хойшо манай совхозой үйлэдбэриин гол һалбари мал ажал гэжэ тоологдодог юм. Гэбэшье һүүлэй жэлнүүдтэ Шэмхын отделениинхид үгэрсэ, капуста, морхооб, мангир гэхэ мэтэ овощ горитойгоор тарижа ургуулдаг урдынгаа заншалые дахин һэргээгээ.

Тиимэһээ совхозоймнай хүтэлбэрилэгшэд гол һалбариһаа эдеэ хоолой зүйлнүүдые ехээр абахын хажуугаар, хүн огородһоо ашаг олзо горитой оруулха гэжэ эрмэлзэдэг болонхой. Манай огородшодой звено һүүлэй хоёр жэлдэ ажахын тоосоондо оруулагдажа, бэеэ дааһан звеногой гуримаар ажалаа эмхидхэдэг болоһонһоо хойшо бага гаргашатайгаар ехэ продукци үйлэдбэрилдэг болоо. Нэн түрүүн звеногой гэшүүн бүхэн эбтэй эетэйгээр ажаллана. Олоһон олзоёо хүн бүхэнэй хэһэн ажалай, абаһан ургасынь зэргээр тааруулан хубаанабди. Тиимэһээ коллективэймнай гэшүүн бүхэн үндэр баян ургаса абаха гэжэ оролдоно. Ажалдаа үлүү гаргаша хэхэгүйн, нийтын мүнгэ зөөри алмахын түлөө тэмсэхэ.

Жэлэй эхин багта, манда ажахын тоосооной даабари үгтэжэ, хэды шэнээн продукци абахаб, ямар гаргаша хэхэб гэһэн даабари дирекци табижа үгөө һэн. Мүн овощой ямар ургамал хаана тарихаб, ямар ажал хэхэб гэһэн технологическа карта абаабди. Ажалай түлөөһэнэй гуримай ёһоор, абаһан продукциингаа түлөө 25 процентые, тиихэдэ түсэбһөө гадуур үйлэдбэрилһэн овощой түлөө 20 процент нэмэлтэ түлөөһэ абаха зомди. Тэрээнһээ гадна, үйлэдбэрилэгдэһэн центнер продукциингаа түлөө бэшэ, харин наймаанһаа оруулагдаһан олзо доходой зуун түхэриг бүрхэнһөө тооложо, салин хүлһыемнай совхоз түлэнэ. Ушар иимэһээ һайн шанартай үгэрсэ, капуста, морхооб, мангир ургуулжа худалдахын тула бүхы мэргэжэл шадабаряа гарган ажалланабди. Юундэб гэхэдэ, продукциимнай гансахан зун-намарай үедэл наймаалагдана ха юм. Жэшээнь, үнгэрэгшэ намар даабариингаа ёһоор овощойнгоо центнер бүхэниие 10 түхэригөөр худалдаха байһан аад, тэрэмнай шанартай байжа, 13 түхэриг 64 мүнгэнэй болоо. Ехэ продукци абахын тула оролдосо, үүсхэл гаргажа ажаллаһан хүдэлмэришэднай мүнгэн шанда хүртөө һэн. Жэшээнь, огородшон Вера Семёновна Пермякова — 342 түхэриг, Сэдэб Лопсоновна Ангархаева — 327 түхэриг, Наталья Сергеевна Котовщикова — 322 түхэриг, би өөрөө 372 түхэриг нэмэлтэ түлөөһэ абаа һэмди.

Звеногой гэшүүн бүхэн газарайнгаа хүрьһэ элдүүрилхэ, болзор сооһь рассадануудаа һуулгаха, буртаг ногооень түүхэ, зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэжэ, буртаг ногоо сэбэрлэхэ, үндэһыень хүдэлгэхэ, ургасаяа хуряаха ажалдаа тон нариинаар хандадаг заншалтаи. Иигэжэ һаналаа табин ажаллаһанай ашаар юһэдэхи табан жэлэйнгээ түсэбтэ даабарине дүрбэн жэлдэ дүүргээбди. Энэ үе соо хамта 4750 центнер овощ гүрэндэ худалдаха түсэбтэй аад, 5.724 центнер огородой эдеэ абажа тушаагаабди. Иимэ амжалта туйлаһандаа бидэ угаа ехээр урмашан, улам һайнаар ажаллахаар эрмэлзэнэбди.

Илангаяа нёдондо манай коллектив хэзээ хэзээнэйхиһээ үлүүгээр ажаллажа гараа. Гурбан гектар талмайн га бүхэнһөө дунда зэргээр 190 центнер, бүхыдөө 1.330 центнер капуста хуряажа абаха түсэбэй орондо гектар бүриһөөнь 600-аад центнер хуряажа, худалдаа наймаанай эмхи зургаануудта наймаалаабди. Хэрбээ урзанда бүхыдөө 15.144 түхэритэй ашаг олзо совхозой жасада оруулһан байгаа һаа, харин нёдондо огородһоо 27.882 түхэригэй ашаг олзо абаабди. Ондоогоор хэлэбэл, үнгэрһэн жэлдэ овощ ургуулһан газарай га бүхэн дээрэһээнь 4.000 түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдэһэн болоно.

Хэрбээ манай зарим хүшэр хүндэ хүдэлмэрине оньһожоруулаа һаа, продукци бүришье гаргаша багатайгаар абтаха, сэбэр ашаг олзомнай үшөөл еэ байха һэн. Жэшээнь, үрэһэ тариха, огород уһалха хүдэлмэрине гараар бүтээнэбди. Үнгэрэгшэ жэлдэ овощ уһалха «ДДП-70» түхэлэй машина абтаһан юм. Теэд тэрэ машинамнай хүдэлнэгүй. Тэрээнһээ гадна, капустын рассада хээрэ һуулгаха, уһалха түхеэрэлгэмнай маркеэ угы дээрэһээ боложо, хоер-гурбан жэлдэ миин лэ хэбтэжэ, жэбэржэ байха юм. Совхоздо инженер-механик болон мастер-наладчигууд яһала олон. Токарьнуудшье, слесарьнүүдшье бии. Гэбэшье, тэдэнэй хэниишье маанадта туһалха гэжэ һанаа сэдьхэлээ табидаггүй. Хүнэй улаан гараараа ургуулһан овощой өөрынь үнэ сэн хэзээшье ехэ байгаа ааб даа. Тиимэһээ эсэстээ гектар бүриһөө абаһан продукциимнай өөрынь үнэ сэн хараалагдаһан түсэбһөөнь 4 түхэригөөр үнэтэй болоо.

Мүн эдеэ хоолой зүйлнүүдые, түүхэй эд бэлэдхэдэг организацинууд совхозтой баталһан хэлсээнэйнгээ ёһоор, өөһэдынгөө хүнгэн тусхай автомашинануудаар манай овощ зөөжэ абаашаха ёһотой байгаа юм. Теэд намар ургаса хуряалгын халуун үедэ бэлэдхэлгын организаци нэгэшье машина үгөөгүй. Ушар иимэһээ городой предприятинуудһаа эльгээгдэһэн томо автомашинануудаар овощоо зөөхэ баатай боложо, баһал гарзада орообди. Юуб гэхэдэ, 4—5 тоннын автомашинада 1—1,5 тонно овощ ашаад, столово болон магазинуудта зөөхэдэ, хаанаһаа ашагтай байхаб даа.

Саахарай свёкло, үрэ жэмэс буйлуулха Түнхэнэй заводто овощоо абаашажа тушааха гээшэмнай баһал бэрхэтэйхэн асуудал болонхой. Энэ заводһоо ондоо предприятинууд саахарай свёкло абадаггүй. Ушар иимэһээ намар овощ хуряаха, гүрэнэй пунктнуудта овощ тушааха үедэмнай бидэндэ автомашина тон олон хэрэгтэй болодог. Совхозоймнай дирекци, партком болон профкомой намартаа автомашина олоор үгэжэ туһалаа һаань, ажахыдамнайшье, бидэндэшье аша үрэтэй байха бэлэй.

Табан жэлэй түгэсхэхы жэлдэ бага гаргашатайгаар овощ улам ехээр абаха гэһэн зорилго урдаа табяад, огородой эдеэнэй центнер бүхэнэй өөрынь үнэ сэнгые 4 түхэригөөр хямдаруулха гэһэн уялга абаабди.

Т. ШУБИНА,
Түнхэнэй совхозой Шэмхын отделениин огородшодой звеное даагша.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Огородшод С. Л. Ангархаева, А. А. Пермякова, К. М. Зверева гэгшэд. 2. Огородшодой звеное даагша Т. М. Шубина. 3. Механизатор нүхэр Шубин.

К. ГАБЛЕВАН фото.
Түнхэнэй аймаг.

АЛАС-ДУРНЫН ХИЗААРТА

Арадай хэрэглэлэй хэдэн зуугаад ондоо эд бараа Алас-Дурнын предприятинууд үйлэдбэрилэн гаргана. Урдань иимэ эд бараа Примори руу, хизаарай бусад районуудые адли, ондоо тээһээ асардаг байгаа бшуу. Харин мүнөө промышленность олон ондоо эд бараагаар ажалшадай улам ургажа байгаа эрилтэ дүүрэн хангана, тиихэдэ ... нино, хубсаһа угааха машина, холодильник, шааж... һарта, эдеэ хоолой зүйлнүүд Алас-Дурна зүгһөө онд... тээшэ абаашагдадаг болоо.

Аласдурнынхидай эрилтэнүүдые нютагай промышленностиин хайшан гэжэ хангадаг тухай ТАСС-ай корреспондентнүүдэй мэдээсэлнүүд эндэ толилогдобо.

ҮЙЛЭДБЭРИЛҺЭНЭЙНГӨӨ АШААР

Түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй эхинһээ хойшо Петропавловск-Камчатскиин мебельнэ фабрикада бүтээгдэдэг зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ хоёр дахин дээшэлээ. Предприятиин хуушан цехүүдые һэльбэн шэнэлһэнэй, шэнэ цехүүдые бариһанай ашаар иимэ амжалта туйлагдаа. Үнэндөө Камчаткада жэл бүри 3,5 миллион түхэригэй мебель бүтээн гаргаха шэнэ фабрика баригдаһан байна.

Холын зүүн-хойто зүгэй хахад аралда арад зоной хэрэглэлэй эд бараан һая болотор ондоо тээһээ асарагдадаг һэн. Мүнөө олон үнгын эд бараа өөһэдөө үйлэдбэрилдэг болоо. Имагтал һүүлэй хоёр жэл соо нютагай промышленностиин предприятинууд 158 миллион түхэригэй гэхэ гү, али табан жэлэй үнгэрһэн түрүүшын хоёр жэлэйхидэ орходоо, нилээд ехэ эд бараа үйлэдбэрилһэн байна.

М. ЖИЛИН,
ТАСС-ай корр.

Петропавловск-Камчатский.

ЭДЕЭ ХООЛОЙ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ НИИСЛЭЛ

Уссурийскын предприятинууд 350 ондоо эдеэ хоолой зүйлнүүдые минарлан бэлдэдэг. Энэ хотые экономическа районой эдеэ хоолой хүдэлмэрилэгшэдэй «ниислэл» гэжэ Алас-Дурнада нэрлэхэ ёһоорол нэрлэдэг. Түсэбтэ юһэдэхи табан жэл соо эндэ зуу гаран ондоо продукци шэнээр гаргагдадаг болоо.

Уссурийскдахи индустриин хоёр томо — тоһоной болон саахарай комбинадууд Алас-Дурнын, Сибириин болон холын Хойто зүгэй хүн зониие хангадаг.

Юһэдэхи түсэбтэ табан жэлэй туршада олонхи предприятинууд һэльбэн шэнэлэгдээ. Тоһоной комбинадай цехүүдтэ автоматика хэрэглэгдэдэг болонхой. Энэ жэлдэ арбан хоёрдохи автомат лини эндэ ашаглалгада орожо, маргарин орёолгые таһалгаряагүйгөөр ябуулха арга олдоһон байна.

Рафинадай заводто шэнэ конвейер мүнөө хүдэлнэ. Мяха буйлуулалгын, хилээмэнэй комбинат болон бусад предприятинуудта мүнөө сагай эрилтэдэ харюусама техникэ хэрэглэгдэнэ. Һэльбэн шэнэлһэнэй ашаар түсэбтэ табан жэл соо үйлэдбэриин хэмжээе 36 процентээр дээшэлүүлхэһээ гадна, продукциин шанар нилээд һайжаруулагдаһан байна.

Примори, Камчатка, Сахалин, Хабаровска хизаар, Яхадай АССР, Зүүн Сибирь — Уссурийскын эдеэ хоолой хүдэлмэрилэгшэдэй продукцияа үдэр бүри эльгээдэг адрес гансал энээгээр дүүрэнэ бэшэ.

ҺҮНЭЙ ЗАВОД АШАГЛАЛГАДА ОРУУЛАГДАА

Алас-Дурна зүгтэ эгээл томо һүнэй шэнэ завод Хабаровскда хүдэлжэ эхилбэ. Уужам һаруул цехүүдынь орон доторнай бүтээгдэһэн түхеэрэлгэнүүдээр хангагданхай. Продукциинь ехэнхи хуби магазинуудта амһарталан багсалагдаһан ерэдэг байха юм. Халаанай туршада завод 1000 центнер һү буйлуулдаг.

Түрүүшын шэнэ продукци һургуулиин буфедүүдтэ эльгээгдэхээр хараалагдаһан витаминтай һү бэлдэхэ үйлэдбэри хизаарта эмхидхэгдээ. Энэ һүн багахан пакедүүдтэ, 0,25 литрээр ... талагдадаг байна.

Н. ЛАГУНОВА,
ТАСС-ай корр.

Хабаровск.

АМАРАЙ ХИБЭС...

Благовещенскын га... рейнэ фабрикада го... хибэс ба паласууд ... дэг болобо. Примори... заарай Артем хотодохи ... бэсэй фабрикын эрхи... тернууд энэ орёо үйл... дэнь предприятиин ко... тивтэ туһалаа.

Нэхэгдэһэн түрүүшы... бэсүүд, паласуудыень ... дан абагшад ехэтэ һ... ба. Жэлэй дүүрэтэр 2,5 ... ган дүрбэлжэн метр... бэшэ продукци бүт... юм. Ерэхэ жэлдэ фабр... үйлэдбэриин шэнэ кор... ашаглалгада тушааг... Амарай фабрикын ... тэй хибэсүүд зургаа... дахин олоор нэхэгд... лохо байна.

А. КРИВЧЕНКО,
ТАСС-ай корр.

Благовещенск.

КОМСОМОЛЬСКЫН ТЭМДЭГТЭЙГЭЭР

Ленинскэ комсомол... рэмжэтэ заводой бүтээ... гажа эхилһэн үлгы... креслэнүүдые худалдан... шад һайшаана. Комсо... скын магазинуудта ... түрүүшын креслэнүүд ... хэн үдэр соо худалд... Шэнэ продукци ССС... ВФНХ-да харуулагдаж... дэр сэгнэлтэдэ хүртэһэн ... на. Үлгыдэдэг крес... гоё һайхан, хүнгэн, зо...

Заводой коллектив ар... хэрэглэлэй эд бараа үйл... рилгэдэ ехэ анхарал ... дуулна. Хубсаһа угааха ... шина, диван-орон, теле... доро табиха тумбочка, ... мо, онгосо дээрэ татах ... рабша, кухниин хэр... нүүд эндэ бүтээгдэнэ. ... лэй гурбан жэлэй ту... тэдэниие үйлэдбэрилгэ ... хахад дахин ургаа.

Заводто тусхай таһаг ... гуулагданхай. Орон ... үйлэдбэрилэгдэн гарга... эд бараанай номенкла... шэнжэлэн үзэдэг, т... шэлэн абаһан эд бар... технологиие таһаг бэлд... Бүлэг конструктор-пр... ровщигууд эндэ бии.

В. ГРИГОРЬЕВ,
ТАСС-ай корр.

Комсомольск-на-Амуре.

УРАН ҺАЙХАНАЙ СОВЕДЭЙ ЗУБШЭЛ...

Южно-Сахалинскын ар... резин гуталай комби... пресс-хахад автомадууд ... хогдонхой. Нигэжэ эр... нэй шэнэ гутал эндэ ... дог болобо. Түсэбтэ юһ... табан жэл соо Сахал... областиин предприя... арадай хэрэглэлэй 150 ... доо эд бараа шэнээр ... гаргадаг болоо. Оёмол ... арһан зүйлнүүдэй, гута... соёл-ажаһуудалай хэрэ... нүүдэй хамтын тоо бүхы... 400-да хүргэгдэһэн ... Энэ жэлдэ иимэ эд ба... 220 миллион түхэригэ ... гү, али 1970 онойхидо ... доо нэгэ хахад дахин ... үйлэдбэрилхээр хараал...

Облгүйсэдкомой дэр... байгуулагдаһан уран һ... най совет эд бараанай а... тиментые, шанарые х... шалгадаг. Модельер... технологууд, экономист... товароведүүд, уран ... шад соведэй бүридэлд ... дог. Тэдэнэй шиндхэбэр... гөөр нэгэшье шэнэ зүйл ... лэдбэридэ нэбтэрүүлэгд... гүй. Энэнь продукции... нар болон ассортимент... һайнаар нүлөөлөө.

Л. ЛИСОВСКИЙ,
ТАСС-ай корр.

Южно-Сахалинск.

БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ДЕПУТАДТА КАНДИДАДУУД

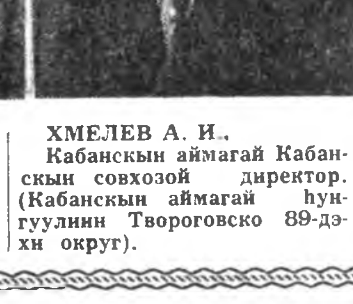
ЗАВГОРОДНЯЯ М. Ф., Буряадай АССР-эй нютагай промышленностиин министр. (Улаан-Үдэ хотын һунгуулиин Левобережнэ 8-дахи округ).

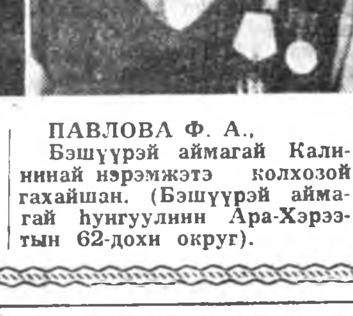
ЦЫБИКЖАПОВ Д. Ю., Зэдын аймагай ажалшадай депутадуудай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ. (Зэдын аймагай һунгуулиин Дэрэстэйн 67-дохи округ).

ТОМСКАЯ А. Е., «Туяна» гэжэ оёдолой нэгэдэлэй гурбадахи цэхэй оёдолшон. (Улаан-Үдэ хотын һунгуулиин Серовско 2-дохи округ).

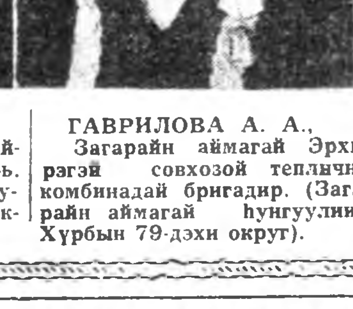
ХМЕЛЕВ А. И., Кабанскын аймагай Кабанскын совхозой директор. (Кабанскын аймагай һунгуулиин Твороговско 89-дэхи округ).

ПАВЛОВА Ф. А., Бэшүүрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой гахайшан. (Бэшүүрэй аймагай һунгуулиин Ара-Хэрээтын 62-дохи округ).

ЧУКАЕВ А. Д., КПСС-эй Октябрьска райкомой нэгэдэхи секретарь. (Улаан-Үдэ хотын һунгуулиин Жердевскэ 43-дахи округ).

ГАВРИЛОВА А. А., Загарайн аймагай Эрхирэгэй совхозой теплични комбинадай бригадир. (Загарайн аймагай һунгуулиин Хүрбын 79-дэхи округ).

НИКОЛАЕВ Б. Н., КПСС-эй Буряадай обкомой хүдөө ажахын таһагай даагша. (Улаан-Үдын аймагай һунгуулиин Оронгын 142-дохи округ).

РАДАЙ АНДИДАДУУД

БАЗАРОВ В. Б., КПСС- Советскэ райкомой нэгэ- секретарь, Улаан-Үдэ һунгуулиин Свердлов- 3-дахи округһоо Бу- АССР-эй Верховно депутадта кандидат.

ШУХОВА Л. Ф., Улаан- теплоцентралиин уп- электромонтер, Улаан-Үдэ хотын һунгуулиин Комсомольско 21-дэхи ок- Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутад- кандидат.

ИВАНОВ Е. В., Мухар- аймагай «Искра» колхозой түрүүлэгшэ, Му- Шэбэрэй аймагай һун- Хонхолын 115-дахи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутад- кандидат.

СЕРЕБРЕННИКОВ Д. Д. «Байкаллес» комбинадай начальник, Хоринн айма- һунгуулиин Тээгдын -дахи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат.

АНКЕЕВ Ж. Б., Сэлэн- аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүү-, Сэлэнгын аймагай һунгуулиин Сэлэн-Дүүмын -дахи округһоо Буряа- АССР-эй Верховно Со- депутадта кандидат.

Засагай дээдын зургаануудта

КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА ҺАЙЖАРУУЛХА ТУХАЙ

Республикымнай Министрнүүдэй Совет Улаан-Үдэ городтохи капитальна барилгын 1975 оной дүрбэ һарын түсэбэй дүүргэлтэ ба капитальна барилгые түргэдхэхэ хэмжээнүүд тухай асуудал хаража үзөө, Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдком городто капитальна барилга һайжаруулха талаар зарим тэды хүдэлмэри хэжэ байна.

Микрорайонуудта квартал кварталаар барилга эрхилэгдэдэг болоо. Орёл городой горсоведэй гүйсэдкомой дүй дүршэл халан абалсажа, капитальна барилгые таһалгаряагүйгөөр түсэблэхэ ба поточно аргаар эмхидхэхэ гурим нэбтэрүүлхэ бэлэдхэл хэгдэнэ, гол шухала объектнүүдтэ депутадуудай сагүргэлжын постнууд эмхидхэгдэә. Шэнэ кварталнуудай барилганууд дээрэ, мүн ашаглалгада тушаагдаха ёһотой барилганууд дээрэ диспетчерскэ зүблөөн үнгэргэгдэдэг болоо. Барилгын организацинуудые проектно-смётнэ документацяар хангалга һайжараа, барилга-хабсаралгын хүдэлмэриин шанар һайжаруулха эрилтэ дээшэлүүлэгдээ.

Харин Улаан-Үдэ городто капитальна барилга эрхилхэ, хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ горитой дутагдал бии байһаар гэжэ Министрнүүдэй Совет тэмдэглээ. Нютагай Соведүүдэй капитальна һомололгын энэ жэлэй дүрбэ һарын түсэб оройдоо 65,6 процент, тэрэ тоодо барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ түсэб 70,7 процент дүүргэгдээ. Гэгээрэлэй, элүүрые хамгаалгын объектнүүдэй, гэр байрануудай, кооперативна гэр барилга унжагайруулагдана. 1975 оной түрүүшын кварталда тушаагдаха ёһотой 16,5 мянган дүрбэлжэн метр байрын оройдоо 9,9 мянган дүрбэлжэн метрынь ашаглалгада үгтөө.

Улаан-Үдэ городой нютагай Соведүүдэй захилаар барилга хэдэг подрядна найман организацинуудһаа долоониинь (34-дэхи мостоотрядһаа бэшэниинь) барилга-хабсаралгын хүдэлмэри хэхэ түсэбөө, дүүргээгүй. Тэрэ тоодо Буряадай барилгын управлени, 397-дохи барилга-хабсаралгын поезд, ремстройтрест, ЛВРЗ-гэй ОКС түсэбөө дүүргээгүй байна.

Городой сэбэрлэлгын түхеэрэлгэнүүдэй, водопроводой ба канализацийн, городой больницын комплексын, Борсоевой үйлсын гэрнүүдэй хажуудахи худалдаа наймаанай газарай барилга муугаар хэгдэнэ. Буряадай драмын театрай, тамаралгын бассейнэй корпусой, Пионернүүдэй байшангай барилга удаараа, Борсоевой үйлсэдэхи номой магазинай барилга эхилэгдээгүй.

Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдком подрядна хүдэлмэри эрхилхэ тухай Буряадай барилгын управленитэй сагсоонь договор баталнагүй, барилгын талмай бэлдэхэ хэмжээ абанагүй. Энэ ушарһаа олон барилга саг соогоо хэгдэжэ эхилнэгүй. Капитальна барилгын асуудалнууд горсоведэй сесси, заседани дээрэ саг үргэлжэ зүбшэн хэлсэгдэнэгүй.

Гэр байрануудай, элүүрые хамгаалгын, гэгээрэлэй; коммунальна ажахын, культурын объектнүүдэй капитальна барилгын байдалые нарин нягтаар хаража үзэхэ, эдэ барилгануудай гэзгдэл усадхаха, барилгануудые хараалагдаһан сагболзор соонь ашаглалгада тушааха талаар тодорхой хэмжээ абахыень Улаан-Үдын горсоведэй гүйсэдкомые Министрнүүдэй Совет уялгалһан байна.

Энэ жэлдэ ашаглалгада тушаагдаха ёһотой барилгануудые хиналта, шалгалтада абаха, гол шухала барилганууд дээрэ депутадуудай ба арадай хиналтын постнуудые эмхидхэхэ, ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдаһан барилгануудые саг соонь дүүргэхэ хэрэгтэнь барилгын организацинуудта туһаламжа хүргэхэ, промышленна предприятинуудһаа, һуралсалай эмхинүүдһээ, студентнүүдһээ, студентнүүдэй барилгын отрядуудһаа хүдэлмэришэдые барилганудта эльгээжэ байха гэжэ горсоведэй гүйсэдком мүн лэ уялгалагдаа.

Барилга эрхилхэ талмай бэлдэхэ, кварталаар барилга бодхоохо, энэ хүдэлмэри инженернэ ёһотой бэлэдхэлтэйгээр дүүргэхэ тухай заагдаа.

Ашаглалгада тушаагдаха барилгануудые хэрэгтэй материал, түхеэрэлгэнүүдээр саг соонь хангаха өөрын тусхай баазатай болгохо асуудал шиидхэхэ гэжэ горсоведэй гүйсэдком уялгахагдаа.

Капитальна барилгын түлөө, тэдэнние саг соонь ашаглалгада тушаахын түлөө барилгын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй, горсоведэй гүйсэдкомой УКС-ын ба таһагуудай, райсоведүүдэй гүйсэдкомуудай харюусалга дээшэлүүлхээр, мүн барилгын организацинуудай коллективүүдтэ ябуулагдахэ эмхидхэлэй ниитэ хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээ абахаар, 1976—1985 онуудта Улаан-Үдэ городто барилга хэхэ схемэ бэлдэхээр, 1976—1980 онуудай барилгын комплексно түсэб зохёохоор горсоведэй гүйсэдком энэ тогтоолой ёһоор уялгалагдаһан байна.

***

Июнин 15-да—Соведүүдэй һунгалта

НЭГЭ ҺАНАЛТАЙГААР

Хэжэнгын совхозуудай, промышленна предприятинуудай, ниитын эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд Хэжэнгэ тосхоной соёлой байшанда сугларжа, һунгуулиин Забайкальска 804-дэхи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Евгений Георгиевич Трубицынтай уулзаба. Һунгагшадай түлөөлэгшэдэй суглаае КПСС-эй райкомой секретарь А. Б. Раднаев нээгээд, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, РСФСР-эй автомобильна транспортын министр Е. Г. Трубицынай этигэмжэтэ нюур, Хэжэнгын дунда һургуулиин директор Д. Г. Баяртуевта үгэ үгөө. Нүхэр Баяртуев депутадта кандидадай намтар, тэрэнэй хүдэлмэри тухай сугларагшадта хөөрэжэ үгөөд, Евгений Георгиевич Трубицынай түлөө дуугаа нэгэ хүн шэнгеэр үгэхыень аймагайнгаа һунгагшадые уряалаа.

Удаань Хэжэнгын совхозой директор М. Г. Санжимитыпов, «50 лет Октября» совхозой бэрхэ хонишон Ц. Б. Цыденова, Хүртэйн леспромхозой директор Д. В. Волков, аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй жолоошон В. М. Зверьков, райпотребсоюзай түрүүлэгшэ Ю. Д. Васильев гэгшэд үгэ хэлэхэдээ, һунгуулиин Забайкальска 804-дэхи округһоо депутадта кандидат Е. Г. Трубицынай кандидатурые һайшаан дэмжэжэ байһан тухайгаа мэдүүлээ.

Аймагай совхозууд, промышленна предприятинуудай түсэбтэ юһэдэхи табан жэлэй даабаринуудые хэр дүүргэжэ байһан тухай, РСФСР-эй, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, нютагай Соведүүдэй һунгалтые ажалай амжалтаар угтаха социалис мүрысөөнэй ябаса тухай аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ Б-Д. Б. Рыбдылов эндэ сугларагшадта хөөрэжэ үгөө.

Округой һунгагшадай этигэл найдабарие харюулхаб гэжэ РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Е. Г. Трубицын харюугай үгэ хэлэхэдээ, суглаанда хабаадагшадые найдуулаа.

В. ДУГАРЦЫРЕНОВ.

* * *

Мушар-Шэбэрэй колхоз, совхозуудай, ниитын эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд аймагай түбэй соёлой байшанда һаяхан сугларжа, һунгуулиин Октябрьска 803-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, нарин сэмбын комбинадай һооһо илгагша Лидия Никитична Глушковатай, һунгуулиин Мухар-Шэбэрэй 114-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь Гаврилл Михайлович Коневтой уулзаба. Суглаае КПСС-эй райкомой секретарь Р. Х. Жамсаранов нээгээд, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Л. Н. Глушковагай этигэмжэтэ нюур, Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин багша П. А. Бухольцева, Г. М. Коневой этигэмжэтэ нюур колхоз хоорондохи барилгын эмхиин хүдэлмэришэн И. Н. Гусляков гэгшэдтэ үгэ үгэбэ.

Тэдэнэй һүүлээр һунгагшадай зүгһөө «Коммунизм» колхозой тракторно-тарьяан ажалай бригадир Н. И. Бельский, Мухар-Шэбэрэй дунда һургуулиин багша М. С. Варфоломеева, «Знамя Ленина» колхозой луговод Б-М. Гончиков гэгшэд депутадта кандидадуудаар дэбжүүлэгдэһэн хүнүүдээ һайшаан дэмжэһэнээ мэдүүлээд, аймагайнгаа һунгагшадые тэдэнэй түлөө нэгэ хүндэл адляар дуугаа үгэхыень уряалба.

Б. ЖАМБАЛОВ,
манай корр.

* * *

Еловско леспромхозой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон алба хаагшад соёлойнгоо байшанда сугларжа, һунгуулиин Ильинскэ 120-дохи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, Сэлэнгын модоной баазын оператор Александр Анатольевич Яшевский, аймагай Соведэй депутадта кандидат, КПСС-эй Прибайкалиин райкомой секретарь Геннадий Бадмаевич Цыденов гэгшэдтэй уулзаа.

Буряадай Верховно Соведэй депутадта кандидадай этигэмжэтэ нюур, модо бэлэдхэдэг пунктын начальник Х. Х. Хаптаев иитэжэ мэдүүлбэ:

— Саша Яшевский модоной баазада хүдэлжэ эхилһэн үдэрһөө хойшо түрүүшүүлэй тоодо ябана. Тэрэ халаан бүриингөө даабарие холо үлүүлэн дүүргэжэ, хамта хүдэлдэг нүхэдтөө ёһотой жэшээ харуулна. Эдэбхитэй комсомолец Александр Яшевский һунгагшадайнгаа этигэл найдабарие харюулха байха. Һунгалтын үдэр Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат Александр Яшевскиин түлөө нэгэ хүн шэнгеэр дуугаа үгэе гэжэ та бүгэдые уряалнаб.

Удаань Г. Б. Цыденовэй этигэмжэтэ нюур Еловско леспромхозой директор В. В. Пруидзе үгэ абажа, депутадта кандидадай намтар тухай хөөрэжэ үгэбэ.

Һунгагшадай зүгһөө леспромхозой түмэршэ дархан Г. Н. Молчанов, экономист Е. П. Солдатенко гэгшэд депутадта кандидадуудые дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээд, һунгагшадые уряалхадаа захиануудые үгөө.

А. КИРИКОВ.

• Прибайкалиин аймаг.

* * *

Кабанскын совхозой хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшад соёлойнгоо байшанда сугларжа, һунгуулиин Твороговско 89-дэхи округһоо Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, тус ажахын директор Алексей Иванович Хмелёвтой, аймагай Соведэй депутадта кандидат Е. Л. Суворов, Твороговско сельскэ Соведэй депутадта кандидат Е. И. Поплевина гэгшэдтэй уулзаба. Депутадта кандидадуудай уулзалгада зорюулагдаһан суглаае һунгуулиин окружной комиссиин түрүүлэгшэ Д. П. Кожевников нээгээд, А. И. Хмелевой, Е. Л. Суворовой, Е. И. Поплевинагай этигэмжэтэ нюурнуудта үгэ үгөө.

— Манай совхоз олон һалбаритай томохон ажахынуудай нэгэн. Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ Кабанскын совхоздо хүдөө ажахын 7 миллион түхэригэй продукци үйлэдбэрилэгдөө гэхэ гү, али сэбэр олзомнай 1 миллион 700 мянгада хүрөө. Ямаршье һалбарида оролдосотой бэрхээр ажаллажа байһан бригада, звенонуудай оруулһан хубита эндэ тон ехэ гэжэ онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Депутадта кандидадуудаар дэбжүүлһэн түрүү хүнүүдэйнгээ түлөө дуугаа үгэе, — гэжэ нүхэр Хмелёвой этигэмжэтэ нюур, Степной-Дворецкэ һүнэй фермын хүдэлмэришэн А. А. Бочалдин хэлэбэ.

Һунгагшадай зүгһөө А. И. Галицкий, М. М. Бабушкин, И. И. Шадрин, А. Х. Ревин, Г. П. Покровин гэгшэд үгэ хэлэжэ депутадта кандидадуудай кандидатурануудые бүри мүһэн һайшаажа байһанаа мэдүүлээд, захяа дурадхалнуудаа хэлэбэ.

А. ХАЛТУЕВ.

* * *

Түнхэнэй колхоз, совхозуудай, ниитын эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд Хэрэнэй соёлой байшанда сугларжа, һунгуулиин Прибайкальска 805-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Бато Семенович Семёновтой уулзаба. Уулзалгада зорюулагдаһан һунгагшадай суглаае КПСС-эй райкомой секретарь В. К. Пахахинов нээжэ, Б. С. Семёновой этигэмжэтэ нюур, «Скотоимпорт» конторын кадрнуудай таһагай начальник нүхэр Гулгоновто үгэ үгэнэ.

Удаань Саянанай совхозой механизатор Б. Ж. Зандеев, аймпотребсоюзай түрүүлэгшэ Ц-Д. Г. Арьяев, Туранай совхозой механизатор А. С. Зарбактаев, ажалшадай ажаһуудалай эрилтэ хандадаг комбинадай директор В. Г. Асламова, Саянанай экспедициин начальник И. Д. Лапин болон бусад үгэ хэлэхэдээ, Бато Семёнович Семёновой кандидатурые һайшаан дэмжэһэнээ мэдүүлбэ.

КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь А. Д. Моглоев аймагай колхоз, совхозуудай ажал хүдэлмэри, һунгалтын урда дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй ябаса тухай хөөрэхэдөө хүдэлмэришэн бүхэн абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ гэжэ мэдүүлээ.

Иимэ уулзалганууд Түнхэн, Тооро тосхонуудта эмхитэйгээр үнгэрһэн байна.

С. ДОРЖИЕВ.

Һунгуулиин Прибайкалиин 805-дахи округһоо РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадта кандидат, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Бато Семёнович Семёнов Байгал-Хударида Оймоорой, «Шергинский» совхозуудай хүдэлмэришэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон алба хаагшадай, Кабанск тосхондо Кабанскын совхозой, Тимлюйн шифер гаргадаг хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэдтэй уулзаба. Аймагай һунгагшадай түлөөлэгшэд Бато Семёнович Семёновой кандидатурые нэгэн дуугаар һайшаан дэмжэхэдээ захил, дурадхалнуудаа хэлэһэн байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Кабанскын дунда һургуулиин багша В. П. Секерина һунгагшадай зүгһөө үгэ хэлэжэ байна. Суглаанай зал соо.

В. ГАУЧЕНОВЭЙ фото.

***

Арадай хиналтын булан

ХАХАДЫЕНЬ БҮТЭЭГЭЭД...

Силикатна хирпиисын завод 1969 оной октябрьда баритдажа, ашаглалгада тушаагдаһан юм. Тус завод проектынгээ ёһоор жэлэй туршада 66 миллион силикатна хирпиисэ гаргаха хүсэтэй. Энэ хүсэн хэр ашаглагданаб гэжэ арадай хинагшад шалгаһан байна.

Оньһон түхеэрэлгэнүүдые аша үрэтэйгөөр хэрэглэхэ, элдэб дутуу дундануудые дары усадхаха талаар эндэ яһала хүдэлмэри ябуулагдана гэжэ шалгалтада хабаадагшад тэмдэглэбэ. Тус заводто хирпиисэ хэхэ тусхай хэб, тэдэнние жэгдээр табиха 4 оньһон түхеэрэлгэ, бэлэн продукци хадагалдаг складай дэргэдэ хоёр кран гпэнээр тодхогдоо, шабар зөөдэг вагонеткэнүүдые оньһон аргаар сэбэрлэхэ болон бусад хүдэлмэри үнгэрһэн үедэ хэгдээ.

Эдэ бүгэдые һайнаар хэһэнэй ашаар эндэхид үйлэдбэрилһэн продукциин өөрынь үнэ сэн 2 дахин хямда болгоо. Силикатна хирпиисын заводой коллектив урдаа табиһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ шадаха гэһэн һанамжа түрүүлдэг байгаа. Теэд мүнөө түсэбөөр хараалһан даабаринуудаа заводой дүүргэхэнь шахардуу болонхой.

Түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ хэһэн ажалайнь дүн эндэ тобшохоноор хаража үзөе. Тус завод гүрэнэй түсэб 79 процент дүүргээ, харин ажалайнь бүтээсэ 88 процентдэ хүрөө, Дунда зэргын салин хүлһэнэй ургалта ажалай бүтээсэһээ һураггүй түргэн ехэ болоо гэжэ онсо тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тиигэхэдээ муу шанартай продукци гаргалгань урда жэлэйхиһээ 2,5 процентээр дээшэлээ.

Нёдондонойнгоо алдуу эндүүе эндэхид мүнөөшье болотор дабтаһан зандаа гэжэ арадай хинагшад тэдэнэй ажал хүдэлмэрие шалгахадаа, гүйсэд элирүүлээ. Үнгэрһэн 4 һарын туршада завод элдэб шалтагаанаар 500 шахуу час мичин байба.

Завод нөөсэ уһа, зайн галай таһалдахада, хэдэн часай туршада зогсошоно. Энэ жэлэй үнгэрһэн үедэ хүдэлмэришэд гансахан уһанай дуталдаһанһаа боложо, 105 часай туршада ажалгүйдөө. Бутарагдаһан карбид шэрэхэ хүдэлмэри илангаяа муугаар эмхидхэгдэнхэй. Энэ хүдэлмэридэ табигдаһан ашаанай машинануудай эбдэрһэнһээ боложо, завод 250 час ажалтүй байгаа.

Инженерно-техническэ албан эндэ даншье һаа һулаар эмхидхэгдэнхэй. Хирпиисэ хэхэ гол оньһон түхеэрэлгэнүүдые тодхохо хүдэлмэри хангалтагүй. Эндэхи инженер, технигүүд бүхы заабариин ёһоор эдэ түхеэрэлгэнүүдые тодхожо, хүдэлгэхэ аргатай.

Байгша оной нэгэдэхи кварталай туршада капитальна заһабарилгада ороходр хараалагдаагүй хирпиисэ хэхэ 6-дахи түхеэрэлгэ, 2-дохи котёл задалагдаа. Техническэ эмхидхэлэй хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Эндэ тодхогдоһон оньһон түхеэрэлгэнүүдые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглахын тула 4 жэлэй туршада 70 хэмжээ ябуулгануудые хараалаад, мүнөө тэрэнэйнгээ 31-ыень лэ бүтээгээ.

Силикатна хирпиисын завод урдаа табиһан зорилгонуудаа дүүргэхэ арга боломжотой. Кадрнуудые бэлдэхэ хэрэгтэ заводой хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэд һайнаар хандаһагүй. Заводой нээгдэһэн сагһаа хойшо 5 директор, 6 ахамад инженер, 8 энергетик болон бусад олон мэргэжэлтэд һэлгэгдээ. Энэ жэлэй дүрбэ һарын туршада эндэ хүтэлбэрилхы 4 тушаалда 15 хүн абтаһан, сүлөөлэгдэһэн байна.

Заводто ушарһан дутагдалнуудые дары усадхажа, барилгашадые хэрэгтэй материалаар хангаха хэрэгтэ гол анхарал табиха асуудал тулажа ерээ.

М. ПОЛОНОВ.
Октябрьска районой арадай хиналтын комитедэй түрүүлэгшэ.

***

ХИЛЫН СААНАҺАА
телефон·телеграф·радио

ПРАГА

Г. ГУСАК—ЧССР-эй президент

ТАСС

ЧССР-эй президентые һунгалгада зорюулагдаһан ЧССР-эй Федеральна суглаанай хоёр палатын хамтын заседани майн 29-дэ Пражска Градай Владиславска зал соо болобо.

КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй Федеральна суглаанай түрүүлэгшэ А. Индра заседани нээгээд КПЧ-гэй ЦК-гай Президиумэй гэшүүн, ЧССР-эй правительствын Түрүүлэгшэ Л. Штроугалдо үгэ үгэбэ. КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь Г. Гусагые ЧССР-эй президентын тушаалда һунгаха тухай КПЧ-гэй ЦК-гай ба ЧССР-эй Национальна фронтын ЦК-гай дурадхалда үндэһэлэн, тэрэ үгэ хэлэһэн байна.

Удаань дуугаа үтэлгэ эхилбэ. Г. Гусак ЧССР-эй президентээр нэгэн һаналтайгаар һунгагдаа.

КПЧ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ЧССР-эй Президент Г. Гусак Федеральна суглаанай хоёр палатын хамтын заседани дээрэ тангаригаа үгэжэ, Чехословакиин Социалис Республикын президентын тушаалда оробо.

ПАРИЖ

ФКП-гэй ЦК-гай пленум

ТАСС

Франциин Коммунис партиин Центральна Комитедэй пленум эндэ боложо, зүүнэй үзэлтэй хүсэнүүдэй холбооє бэхижүүлхэ, демократическа ба революционно тэмсэлдэ залуушуулые элсүүлэн хабаадуулха талаар партиин ажал ябуулгада хабаатай асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ.

ФКП-гэй Генеральна секретарь Ж. Маршегэй хэһэн «Холбооє бэхижүүлхэ талаар манай ажал ябуулгын үргэлжэлэл» ба ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүндэ кандидат Г. Эрмьегэй хэһэн «Демократическа ба революционно тэмсэлдэ залуушуулые хабаадуулга» гэһэн элидхэлнүүдые пленум зүбшэн хэлсээд һайшаагаа. Пленум хоёр элидхэлээр зохихо тогтоол баталан абаба.

Пленум Ж. Канапае ФКП-гэй Политбюрогой гэшүүндэ һунгаа.

ЛОНДОН

АНГЛИИН МИНИСТРЭЙ МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй, Великобританиин Премьер-Министр Г. Вильсонэй байгша оной февраль һарада уулзажа, хэһэн хөөрэлдөөнүүд Великобританиин, Советскэ Союзай хоорондохи харилсаанда шэнэ шата болоно гээд Англиин худалдаа наймаанай министр П. Шор Лондоной дипломатическа нэгэдэлдэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлбэ.

Научно-техническэ, худалдаа наймаанай-экономическа харилсаанай талаар Советскэ Союзай, Англиин правительствануудхоорондын саг үргэлжын комиссиин дүрбэдэхи сесси һаяхан Москвада болоо. П. Шор энээндэ хабаадаһан Англиин делегацие толгойлһон байна. Харилсаа холбоогоо, худалдаа наймаагаа үргэдхэхэ хүсэлэнтэй байһанаа хоёр тала хүсэнэ гэжэ тэрэ хэлэбэ. Энээнэй һүүлээр манай хоёр ороной хоорондын худалдаа наймаан улам эдэбхитэйгээр хүгжэхэ байха.

НЬЮ-ЙОРК

ООН-ой АЮУЛГҮЙН СОВЕДЭЙ ШИИДХЭБЭРИ

ТАСС

Сириин-Израилиин сектортэхи сэрэгүүдые хоёр тээшэнь холодуулгые адаглаха талаар ООН-ой хүсэнүүдэй ажал ябуулга тухай ООН-ой Генеральна секретариин хэһэн элидхэлые Аюулгүйн Совет хаража үзөөд, эдэнэй эрхэ түлөөлэлгые үшөө зургаан һараар, ноябриин 30 болотор үргэдхэхые шиидхээ. Дүтын Зүүн зүгэй хёмороото асуудалые амгалан ёһоор, политическэ аргаар гуримшуулхын тула Аюулгүйн Соведэй урдахи шиидхэбэринүүдые дары бэелүүлхэ гэһэн уряа тогтоол дотор бии. Энэ районлохи шахардуу байдалаар һанаата болоно байһанаа мэдүүлээ. Сэрэгүүдые хоёр тээшэнь һалгаан тарааха тухай хэлсээн эндэхи оршон байдалые эсэслэн заһаруулха замда хэгдэһэн шухала алхам болоно.

Дүтын Зүүн зүгтэхи мүнөөнэй байдал аюул түбэгтэй байна гэжэ Аюулгүйн Соведэй гэшүүд тэмдэглээ. Тиихэдээ Израилие эрид буруушааһан байна.

Совет түлөөлэгшэ Я. А. Малек үгэ хэлэхэдээ. Аюулгүйн Соведэй шэнэ тогтоол Дүтын Зүүн зүгтэхи асуудалые али бүхы талаарнь зүбөөр шиидхэжэ, энэ районда бата, үнэн зүб эб найрамдал хангаха шухала гэжэ тэмдэглээ.

ВАРШАВА

ПОЛЬШЫН СЕЙМЭЙ СЕССИ

ТАСС

Польшын Арадай Республикын Сеймэй сесси эндэ болобо. ПОРП-ын ЦК-гай һаяхан болоһон пленум дээрэ дурадхагдаһан нютагай засагай зургаануудые хубилгалгатай дашарамдуулан, депутадууд хэдэ хэдэн хуулинуудые абаһан байна.

ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ П. Ярошевичэй нютагай засагай зургаануудай шэнэ байгуулалта тухай элидхэлые депутадууд шагнаад, зүбшэн хэлсэбэ.

Нютагай засагай зургаануудые шэнэдхэн хубилгалга социалис демократиин хүгжэлтэ болоно. Энэнь ороной экономико саашадань хүгжөөлгэдэ, хүдэлмэришэд ба тариашадай холбооє бэхижүүлгэдэ нүлөөлхэ байна. Бии байгаа 17-ной орондо 49 воеводство эмхидхэн байгуулга ороноо хүгжөөн бэхижүүлхэ, тэрэнние хүтэлбэрилгые һайжаруулха байна.

НЬЮ-ЙОРК

ШУХАЛА АЛХАМ

ТАСС

ВНР-һээ ООН-ой дэргэдэ саг үргэлжэ байдаг түлөөлэлгэтэ эмхи ООН-ой Генеральна секретарьта ното эльтээбэ. Зэбсэг хэрэгсэлнүүдые хуряаха бүхэдэлхэйн конференци зарлаха тухай асуудалаар Венгриин правительствын хараа бодол энээн дотор табигдана.

Бүхэдэлхэйн конференци зарлаха тухай совет дурадхалые Венгриин правительство эхинһээ хойшо бүрин дэмжээ һэн гээд документ соо хэлэгдэнэ. Дэлхэйн олон гүрэнүүд энэ үүсхэлые дэмжэжэ байһанаа сэдьхэлээ ханангяар мэдүүлнэ. Иимэ конференци шэнэ дайнай аюул сараха, социальна ондо ондоо байгуулалтатай гүрэнүүдэй амгалан ёһоор зэргэ оршохо, харилсаа холбоо тогтоохо ёһо гурим бэхижүүлхэ уласхоорондын шухала удха шанартай хуралдаан болоно.

Социалис оронуудай, нэн түрүүн Советскэ Союзай бэелүүлдэг эб найрамдалта политикын ашаар, мүн уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулһанай ашаар дэлхэйн шэнэ дайнай аюулые сараха хөөрэлдөөнүүдые хэжэ, уласхоорондын арсалдаата асуудалнуудые шиидхэхэ таарамжатай байдал мүнөө тогтоод байна гээд ното дотор саашадаа хэлэгдэнэ.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Ливанай ниислэл хотодохи, мүн оршон тойрондохи байдал хэмдээ орожо байна. Майн 28-най һүни аали намдуу байгаа. Хотын нэгэл районд үе үе буудалдаан болоһон байна гээд орон доторхи аюулгүйе сахиха хүсэнүүдэй управлениин коммюнике дотор мэдээсэгдэнэ. Ливанай-Палестинын хамтын патрульнуудай хамааралсаһанай һүүлээр буудалдаан зогсоогдоо.

Профсоюзай эмхинүүдэй, банкнуудай ба промышленна предприятинуудай уряада харюусажа, Ливанай ниислэл хотын хүдэлмэришэд, алба хаагшад удаан саг соо забһарлалга хэһэнэйнгээ һүүлээр ажалдаа гараба. Банкнууд, магазинууд, кафенүүд нээгдээ, хотын транспорт хүдэлжэ эхилээ. Орон доторхи аюулгүйе сахиха хүсэнүүд, Ливанай-Палестинын хамтын патрульнууд Бейрудай гол районуудтахи, мүн оршон тойрондохи байдалые хинана.

Шэнэ правительство бүридүүлхээр даалгагдаһан Рашид Караме энэ асуудалаар Ливанай парламентскэ ба политическэ хүтэлбэрилэгшэдтэй зүбшэлэлгын хөөрэлдөөнүүдые хэжэ захалба.

Ливанай түрүү үзэлтэй ба патриотическа хүсэнүүдэй түлөөлэгшэд зүблөө үнгэргэхэдөө, Катаиб гэдэг хархис үзэлтэй партиин хүтэлбэрилэгшэдэй үүдхэһэн хорото муухай ябуулгые эрид буруушаагаа.

ТОЛИ

ЭНЭ ХУУДАҺАНДАМНАЙ УНШАГТЫ:

- Монгол ороноор аяншалга.
- *Болоһон ушар, шүлэг.*
- *Архиншын уршагта ябадалһаа.*

МОРИН-ХУУРАЙ УРАН СУУРЯАН

Мүнөө монгол дуу хүгжэм орон түрынгөө хүгжэлтэтэй алхам нэгэдүүлэн, айхабтар түргэнөөр, ашагтай үрэтэйгөөр ябажа байна. Энээнииe эли бодоор гэршэлэн, Монголой Арадай Республикын арадай артист, Монголой Гүрэнэй шангай лауреат Пүрэвдоржын баас бардам хоолойһоо «Монгол һайхан орон» гэдэг жабхаланта дуун бүхы орон соогуурнь, бүри холуур — хилын саагууршье хүнхинэн зэдэлнэ.

Ингэжэ морин-хуурай аялгаһаа, монгол дуунай ханхинаанһаа һабагша татаад, удаань хубисхалай, партизанска һүр жабхаланта дуунуудһаа залгамжалан, мүнөөнэй шэнэ социалис Монголой шэнхинэмэ, уряалма огсом дуунууд, хүрэтэр, юрэ наадана дуунуудһаа хүгжэмэй урлалай орой — оперо хүрэтэр монгол хүгжэм хүгжэн ерэһэн дэмбэрэлтэй. Монголой Арадай Республикын байгуулагдаһаар 50 жэлэй алдарта ойдо Гүрэнэй оперо, баледэй театр шэнэ ехэ зохёол найруулжа табиба — энэнь Монголой хубисхалай түүхэһээ удхалжа, «Мартагдашагүй дүшэн хоёр үдэр» гэжэ арад түмэнэй хубисхалта тэмсэлые харуулһан оперо табяа. Поэт Ч. Чимидэй либретто дээрэ композитор Б. Дамдинсүрэнэй зохёоһон энэ оперо соо Арадай хубисхалай илалтын түлөө монгол болон совет партизануудай эршэ хүсэеэ, эрэлхэг зүрхэеэ ниилүүлэн байлдаһые, энэ тэмсэлдэ хоёр арадай аха дүүгэй хэтэ мүнхын хэлхеэ барисаае шуһа мяхаараа шангаан байгуулһаниие, түүхэлһэн байха юм.

Шэнэ Монголой арад түмэн мүнөө оёоргүй оюун бэлигэйнгээ, оройгүй уран мэргэжэлэйнгээ дээжые орон түрэдөө үргэжэ, зорюулжа байхадаа, бүхы социалис дэлхэйн урлал бүтээлнүүдгэ өөрын хубитые оруулалсана, мүн хамта аха дүү бусад социалис оронуудай, түбхын түрүүн, совет арадуудай үндэһэн соёл урлалнуудай үгээ ехэ туйлалтануудаар бэеэ баяжуулна, мэргэжэлээ нарижуулна, амжалтаяа арьбажуулна.

Гадна мүнөө үеын Монголой уран зохёол айхабтар түргэнөөр, тон гүнзэгыгөөр хүгжэн ерээ. Шэнэ Монголой удха зохёолой үлгы дээрэ пролетарска литературын һуури табигша агууехэ Горький байһан байна бшуу.

Монгол шэнэ гүрэнэй тогтонин байһан үеэр соёл болбосоролойнь элитэ ажал ябуулагша байһан Эрдэни-Батухаан А. М. Горькидо бэшэгээр хандажа, хүн түрэлтэнэй оюун бэлигэй үнэтэ бүтээлнүүдые шүдалан һуралсахадаа ямар гол шугам баримталаа һаа, һайн хаб гэһэн зүбшэл эреэ һэн. 1925 ондо А. М. Горький Монголой соёлой бүтээлнүүдтэ эльгээһэн бэшэг соогсо асуудалдань харюусахадаа, хамагай түрүүн үнэн зүб байдалай, тэмсэлэй үзэлөөр нэбтэрһэн хүнэй баатаршалга, эдэбхи хэшээлые үлэмжэ тодоор харуулһан дэлхэйн культурын тиимэ туйлалтануудые шүдалан абаха шухала гэжэ зааһан байдаг.

Максим Горькиин сэсэн захяае баримталжа, мүнөө Монголой уран зохёолшод урлан бүтээлшэд хадаа хүнүүдые шэнэ, социалис үзэл сурталаар хүмүүжүүлхэ, хүн зоной дунда эдэбхи түгэлдэр, элбэг амжалтатай, ехэ бүтээсэтэй ажалай зориг түрүүлхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө зохёол найруулгануудые сүм зорюулна. Энэ талаар тэдэнэр нилээд ехэ туйлалта хээ, олон ехэ булган захатануудые бүтээгээ.

Эгээл түрүүлэн тэмдэглэхэдэ, Монгол орондо бэлиг түгэлдэр, эрдэм шадабари ехэтэй оюун эрдэмтэд, уран зохёолшод угаа олоороо урган гараа. Тэдэнэр өөһэдөө, тэдэнэй зохёоһон эрхим номуудынь манай Буряадта суурхадаг. Монгол зохёолшодой хэдэн олон роман, повесть, рассказууд, поэмэ, шүлэгүүд буряад хэлэн дээрэ оршуулагдажа хэблэгдэһэн, мүнөөшье оршуулагдаһаар, хэблэгдэһээр байна. Тэрэ тоодо Лодойдамбын «Тунгалаг тамир» гэжэ роман, Л. Тудэвэй «Алтан гадаһан» гэжэ туужа, Лхамсүрэнэй «Хүрин морин», Д. Тарвын «Шэвээ Хяагта», «Пискаревой булаша дээрэ» гэхэ мэтын поэмэнүүд бии.

Тиихэдэ монгол хэлэн дээрэ буряад зохёолшодой номуудай саг үргэлжэ гаража байдагые онсо тэмдэглэхэ шухала. Буряадай бүхы шахуу гол гол романууд монголшологдоо. Хэдэн олон зохёолшодоймнай номууд Монголдо тусгаар хэблэгдээ. Гадна жэл бүри шахуу манай поэдүүдэй хамтын согсолборинууд гарадаг байха юм.

Буряадай АССР-эй табин жэлэй ойдо зорюулагдаһан, манай дүшөөд поэдүүдэй шүлэгүүд монголшологдожо, «Саһан дуулгата Саян» гэһэн гаршагтайгаар хэблэгдээ һэн. Тэрээндэнь харюу болгон бидэ, Буряадай бүлэг поэдүүд аха дүү табяад ирагуу найруулагшадайнгаа шэнэ шүлэг, поэмэнүүдые буряадшалжа, МНР-эй табин жэлэй ойе угтуулан хэблээбди. Энэ согсолборине «Алтан соёмбо» гэжэ гаршаглаһамнай ехэ ушартай. «Соёмбо» гэдэг Монголой һүлдэ тэмдэг хадаа энханда хуушан монгол алфавидай эхин үзэгынь байһан, мүнөө Монголой гүрэн түрын һүлдэ боложо манданхай. Тэрэ һүлдэеэ монголшуудай тайн барилдаг ушарынь айхабтар гүнзэгы удхатай юм.

Ингэжэ «соёмбо» гэһэн һүлдын удхые тайлбарилан уншахада: монгол арад, Монголой гүрэн хэтэ мүнхэдөө мандатугай! — гэһэн уряалые бүхы дэлхэй дээрэ тараана! Энэ һүлдэ тэмдэг хэтэ заяанда сардаганхай. Энээнээ батаар гэршэлжэ, Бүгэдэ найрамдаха Монгол Арад Уласай түрын һүлдэ дуулалда (гимндэ) эгэшэглэн дуулагдана:

Дархан манай
хубисхалта улас —
Даяар Монголой арюун
гуламта.
Дайсанай хулдэ хэзээш
орохогүй,
Дандаа энхэжэжэ, үүрдэ
мүнхэжэнэ.

Үшөө нэгэ тэмдэглэлтэй зүйл гэхэдэ, «Саһан дуулгата Саян» гэжэ монголшолһон дэбтэрые, «Алтан соёмбо» гэжэ буряадшалһан номые хоёр талаһаа сугларжа, үнгэрэгшэ намар Улаан-Баатарта зүбшэн хэлсэһэн байнабди. Мүн нимэ зүбшэлгэн мүнөө намар Улаан-Үдэдэ болохо хараатай.

Би Монголой бүхы шахуу зохёолшодтой нюураараа танил, олон поэдүүдтэйнь халуунаар нүхэсэһэн, Улаан-Баатарта, Дархан хотодо, Сүхэ-Баатарта, Хяагтада, Улаан-Үдэдэ, Москвада уулзаһан, айлшалалсаһан байнаб. Үлэмжэ дуратай нүхэдэйнгөө шүлэг зохёолнуудые оршуулдагби. Бүри гушаад оной эхеэр танилсаһан, мүнөө академик Ц. Дамдинсүрэнэй шүлэгүүдые оршуулһамни эли һанагдана. Оюун бэлигтэ зохёолшо Удвалай уянгата шүлэгүүд зүрхэн соохоом гарадаггүй. Элитэ поэт Д. Тарвын поэмэнүүдые буряадшалжа урмашаһан байнаб. Залуу поэт Д. Нямаагай шүлэгүүдые тэрэнэй Москвада, Горькиин нэрэмжэтэ литературна институтда һурахадань оршуулжа, сэдьхэлээ ханадаг байһамни мартагдадаггүй... Д. Нямаагай нэгэ шүлэг эндэ эшэ татая:

Талын сэлюундэ
Табан ханатай гэрээ
барижа,
Таанараа
Орыт,
Морилыт гэжэ даллан
ябадаг

Манхан ехэ талын
Малшан хүмби!
Танхын шэмэтэй,
Табаг дүүрэн эдеэ барижа,
Таанараа
Барнит,
Зооглыт гэжэ дайлан
ябадаг

Худөө баян талын
Хүндэмүүшэ хүмби!
Тала дүүрэн уянгалдаг
Морин толгойтой хуураа
бария,

Шэнэ Монгол ороноо
Дуулая,
Дурсая гэжэ уряалан
ябадаг

Дунгяа татаһан талын
Дуушан хүмби!

Юрэ Монгол орондо ябахада, арад зонойнь дуу хүгжэмдэ, шүлэг бадагта хизааргүй дуратайнь гайхалтай юм. Үзэг бэшэг үсөөншье мэдэдэг байхадаа, монгол хүн мянгаад мүртэ үльгэр домогуудһаа гадна, шэнэ шүлэг сээжээр мэдэдэг байһан гээ. Харин мүнөө толгой тоолон уншадаг болоходоо, монголшууд наһандаа тохёолдоһон ушарал бүхэниие шүлэглэн хэлэдэг болоо. Замда ушараад,ярилдажа байһан монголнуудые шагнахада, үгүүлэл бүхэндэнь оньһон үгэнүүд бурьялан гарадаг ха юм. Тиихэдэ, дууи... хүгжэм... Дуу дууладаггүй хүн хомор, морин-хуургүй айл үсөөн. Манай нүхэд—Монгол уран зохёолшод, хүгжэмшэд, дуушад — иимэ һайн һайхан, үрэжэл түгэс уг удхатай.

Морин-хуурай уран суурян, монгол дуу шүлэгэй хангал уряал түрэл орон соохоонь халин гаража, түби дэлхэйгээр салгидан байна.

Цэдэн ГАЛСАНОВ.
Улаан-Баатар —
Улаан-Үдэ.

Уран зохёолшодой

холбоондо

ХЭБЛЭЛДЭ ДУРАДХАГДАБА

Хэжэнгын аймагай Хөөрхэ нютагта ажаһуудаг, киномеханигаар хүдэлдэг Дансаран Доржигутабайн шүлэгүүд, дуунууд «Буряад үнэн», «Хэжэнгын гол», «Шэнэ Үдэ» газетэнүүдтэ, «Байгал» журналда толилогдодог, Буряадай радиогоор дамжуулагдадаг болоһоор үнинэй юм. Энэ нүхэрнай түрэл нютаг, ажалша бэрхэ нүхэд, инаг дуран, хани нүхэсэл тухай олон шүлэгүүдые бэшэнхэй.

Һаяхан Уран зохёолшодой холбоондо буряад поэзиин секци дээрэ Дансаран Доржигутабайн шүлэгүүдые зүбшэн хэлсэлгэ болобо.

Дансаран Доржигутабай өөрынгөө зохёохы ажал тухай тобшохоноор хөөрөөд, хэдэн шүлэгүүдые уншажа үгэбэ.

Һүүлээрнь шүлэгүүдыень зүбшэн хэлсэлгэ болобо. Энэ зүбшэн хэлсэлгэдэ поэдүүд Ц-Д. Дондокова, Ч-Р. Намжилов, Г. Чимитов, С. Ангабаев, А. Бадаев, уран зохёолшо Ц. Галанов болон бусад хабаадалсажа, Д. Доржигутабайн зохёолнуудай һайн талые онсолон тэмдэглэжэ, зарим дутуу дундануудыень зааба.

Зүбшэн хэлсэгшэд Д. Доржигутабайн шүлэгүүдэй номые хэблэн гаргуулха дурадхал нэгэн һаналтайгаар оруулаа.

АВИАЦИҺАА ҺАБАГШАТАЙ

Поэт Михаил Шихановай шүлэгүүдые уншагшад һайн мэдэхэ ёһотой. Тэрэнэй шүлэгүүдэй хэдэн ном бии. «Сэндэмэ» гэжэ дууниинь олоной дунда үргэнөөр таранхай.

Поэт Виктор Гуменюк гэгшын шүлэгүүд «Байгал» журналда, «Правда Бурятии» газетэдэ толилогдоо, ном болгон гаргагдаа. Нүхэр Гуменюк мүнөө летчигоор хүдэлдэг юм. Табадахи океанай эзэд тухай бэшэгдэһэн нилээд олон зохёолнуудые Виктор Гуменюк бэшэнхэй.

Һаяхан Уран зохёолшодой холбоондо ород поэзиин секци дээрэ Михаил Шиханов, Виктор Гуменюк гэгшэдэй шэнэ шүлэгүүдые зүбшэн хэлсэлгэ болобо. Уран зохёолшод А. Бальбуров, Г. Чимитов, А. Щитов, А. Румянцев, Вл. Липатов, Буряадай номой хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд Н. Ильина, И. Субботина болон бусад эндэ хабаадажа, тэдэнэй зохёолнууд тухай һанамжануудаа хэлээ.

Манай корр.

Дайнай үеын дуунууд

ХҮЛЕЭН БАЙХАБ

Бэшэг бэшэхэдээ, нигэжэ бэшэнэ дээ:
Бусажа ерэтэрни хүлеэн байгаарай.
Бусажа ерэтэршни хүлеэн байхалби,
Байлдаанда шалгаржа, герой
болоорой доо.
Гэртээ бэшэхэдээ, нигэжэ бэшэнэ дээ:
Гэдэргээ бусатарни хүлеэн байгаарай.
Гэдэргээ бусахыешни хүлеэн
байхалби,
Гитлерые даража, герой болоорой
доо.

АВТОМАТ МЭРГЭН БУУГААРАА

Автомат мэргэн буугаараа
Арбаадхан немецые халгаахашьегүйб.
Артелиингээ ажалһаа сухарингүй,
Айдархан гансамни, ябаарай даа.
Винтовко мэргэн буугаараа
Бузархан немецые халгаахашьегүйб.
Бригадынгаа ажалһаа сухарингүй,
Баталһан гансамни, ябаарай даа.

БАЯН САГААН БАЙГАЛАЙНГАА

Баян сагаан Байгалайнгаа
Баруугаарань тойрожо болодог һай.
Байлдаанда мордуулһан аханар,
дүүнэрни
Бусажа ерээ гэжэ дуулдадаг һай.
Үргэн сагаан Байгалайнгаа
Үбэрөөрнь тойрожо болодог һай.
Үймөөндэ мордуулһан аханар,
дүүнэрни
Үдэдэ ерээ гэжэ дуулдадаг һай.
Хабтагай сагаан Байгалайнгаа
Хойгуурнь тойрожо болодог һай.
Харида мордуулһан аханар, дүүнэрни
Һөөргөө бусаа гэжэ дуулдадаг һай.

ШЭЛЫН ТАШАГАЙ ХАРГЫДА

Шэлын ташагай харгыда
Шэлдэгэйм тахаһаа гал гарана.
Сэрэгэй албанда ябахадам,
Сэдьхэлтэйм һанагдаад, досоом
уяра.

Байсын ташагай харгыда
Байшымни тахаһаа гал гарана.
Баруун фронтдо ябахадам,
Баталсам һанагдаад, досоом уяра.
Хадын ташагай харгыда
Хайсанайм тахаһаа гал гарана.
Хари холо ябахадам,
Ханилаашам һанагдаад, досоом
уяра.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай хабаадагша.
Ж. ЦЫДЫПОВЭЙ суглуулбари.

„БУРЯАД ОРОН-75“ ФОТО-КОНКУРС

Ангархан далайдаа тамаруулһан
Алтанхан гаршагтай «Кооператор»
Амарагайм зүрхэ хүдэлгэн,
Аянхан замдаа зорибо гү?
Хойтохон далайдаа тамаруулһан
Холбоохон гаршагтай «Кооператор»
Холынгоо замда зорихонь гү?
Холшорхон гансыем абаашахань гү?

Д. НИМАЕВАЙ фотоэтюд.

Уула майлын харгыгаар
Дуулан-дуулан гэшхэлнэм.
Үрөөһэн зэмдэхи буумни
Гүрөөһэ алаха гээгүй.
Сэбэр сэнхир агаараар
Сээжэ дүүрэн амилжа.
Орон нютагай һайханиие
Уран нюдөөрөө һайшаанам.

Ф .СОРОКИНОЙ фотоэтюд.

Этигэээ һаа,

этигэгты

АНГУУШАДАЙ ХӨӨРӨӨНҺӨӨ

1.

1945 оной хаһар һэн ... тон элихэнээр һанадагби.

Халзанай Доржо ... хүнтэй суг һойрой наадан... ошоо һэмди. Шара-Азарга... дабаанда хоноод, үүр ... хаһаа урид галаа һэргээ... эхилбэбди. Тииһээршье ... тар үүр сайжа эхилбэ. ... тэндэшье һойрнууд наадан... оробо.

Бидэ хоёршье хоор... доо үгэ хүүрээ хэлсэ... хоёр тээшээ тара... һойрнуудые агнахаяа ... рабабди. Тиихэ үедэ ... мүртэй һайн буу байха ... нүхэрни урданай хуушан ... хюуртатай, бинь ганса ам... тайб.

Үнишье болонгүй, ... рэйм буу һүрэжэ ... «Һойрнуудые унагаажал... бо ха юм» гэжэ бинь ба... наб. Теэд намда, ... дайралдаад орхихо ... үгыл аад, үгы. Модондо ... дажа һуугаан һойрто дүт... лөөрни, тэрэм гэнтэ бо... ниидээд ябашаха юм.

Одоошье нэгэ һойр ... баб. Дүтэлжэ ошоод, ... жа байтарни, буугай ... хаанашьеб наяраад, ... һойрни унашаба. ... гэ һойртой болобо... — гэжэ би баярла... Гэнтэ шагнан гэһэ... хүнэй модо сохихо, ха... шэрээл табиха дуул... Ошон гэхэдэм, нүхэрни ... һойройнгоо дали хуха ... даа хаш, тэрэнь модо ... роод гүйнэ. Нүхэрни ... һэндээ буугаараа тэрэ ... бууе сохином гэхэдэл, ... до наншажа ябаба.

Һүүлэй һүүлдэ һойр... алагдажа, сахюурта ... гайнь хүрзэ хуха буушаа... Урмаяа хухарһан хоёр ... гуушад нэгэ һойроо аба... хубшэһөө бусаа бэлэй.

Д. САНЖИЕВ.

2.

Энэ ушар нилээд үни ... болоһон юм. Ангууша... залуушье ябааб. Хярые ... гэнгүй дабадаг, ябагаар ... нашье ошохоор лэ байг... саг бэлэй.

Үнинэй хүлеэлгэһэн ... нуурийн хаһа орожо ер... даа. Хярмаг саһан дээрэ ... гуудай мүрнүүдые хар... даа, ангуушан хүн гэ... мнай, мээл сагаан саар... дээрэхи хара үзэгүүд... уншаһан мэтээр мэдэдэг ... ха юм.

Ноябрь һарын эхин ... һэн. Үлзытэ гэжэ газа... боролжо соогуур ябажа ... баб. Гэнтэ харан гэһээм, ... мо гэгшын гүран «би ... байнаб» гэһэншүү хүндэл... зогсобол даа.

Шагаажа ерээд, шаб... даражархибаб. Ута шор... эбэртэй тэрэ гүрөөһэ... өөдөө нэгэ сорьойгоод, ... дээ унашаба.

Хажуудань ошоһомни, ... рэмни гуран бэшэ, эмэ ... рөөһэн — хуурай байшаба...

Хожомынь Хара-Шэбэр... гэжэ газарта агнажа ябаа... раа. толгойнгоо орой ... гансахан эбэртэй, томо ... шын эмэ гүрөөһэ алаһан ... наб.

Ехэл гайхалтай!

Д. ШИРАБОН

Фельетон

217 ТҮХЭРИГӨӨР МАНГАР ТАРААЛГА

Гэр соо хаб харанхы. Хүнүүдэй хурхиралдахаһаа ондоо юумэ дуулданагүй. Гэнтэ айдаһаниинь хүрэжэ, һэмээхэн бодожо, унтари дээрээ нилээд удаан бодолгото болонги һууба. Теэд тархиданъ мүртэй юумэн һанагданагүй. Бүхы юумэн хүрмэлдэшэнхэй, зүрхэ сэдьхэлыень зобоожо эхилбэ. Хаанаб, хэнэйдэб?.. Унтарияа һэмээхэн шалгаад үзэбэ. Һэжэглэхээр, тиигэхэ мүртөө айшахаар юумэн үгы хэбэртэй. «Хубсаһамни хаанаб? Тэлэрүүлэлгын гэртэ барагаар унтуулагша һэн. Улаан-Үдынгөө гудамжаар тэнүүлтэжэ ябаһаар, нилээд «үнэтэйхэн» гэртэ хоноогүй юм бээзэб?» Иигэжэ бодоходоо, тэрэнэй сэдьхэл бүришье доройтожо, бурьялма һайхан ажабайдалшье һонигүй шэнги һанагдаха юм. Угайдхадаа архиин мангарта мэнэршэһэн толгойнь урданайхиһаа ушаргүй хүндэ болошонхой, хүдэлгэхын аргагүй лугшана.

— Хүрьгэ-эн, унта даа, үшөө эртэ. Үглөөгүүр городой автобус ябаха. Үнөөхи мяхаяа абаад ябана бээзэш, — гэһэн тон танил абяанай дуулдахада, досоонь нара гарахадал гээд, хүнжэл уруугаа гударшоо һэн.

Архиин һогтуугаар уршагта ябадал хээшэ хүйхэрнай хэн бэ? Уридшалан тайлбарилаад яахамнайб. Харин мэдээгүй шахуу юумэ тэнүүлтэжэ ябатараа хадамайдаа орожо хоноһониинь бүришье һонирхолтой бэлэй. Яруунын аймагай Үльдэргэ нютаг хүрэжэ ерэһэн байгаа бшуу.

— Саша, бушуухан бодо, Нарһатаһаа милиционер ерээ! Ямар тиимэ һүйд тодхороо татаһан хүмши? Али хулгай тонуул хээ гүш? — гэжэ хадамуудынь тэрэниие уры-хуры татажа бодхоогоо һэн.

Александр Васильевич Маханчеев юунэй болоһые даб дээрэ ойлгобогүй. Нэгэ хялам харахадань, Нарһатаһаа ерэһэн милиционер тэрэниие хүлеэжэ байба .Тиигэжэ А. Маханчеев монсогоршье мяха абангүй, Үльдэргэ нютагһаа гаража ошоо бэлэй.

Энэ жэлэй апрелиин 5-най үглөөгүүр А. Маханчеевэй толгой мэнэршэнхэй, мангараа тарааха гэхэдэнь, хармаан соонь гансашье сагаан мүнгэн олдобогүй.

Улаан-Үдын 1-дэхи больница тэрэ үдэр хэзээ хэзээнэйхиһээшье аали намдуу байгаа. Сантехнигээр хүдэлдэг А. Маханчеев ажалаа хэхэ забһартаа энэ тэрэ юумэ хараашална. Теэд нюдэндэнь торосолдохоор үлүү юумэн харагдабагүй.

Нэгэ хүдэлмэрилэгшын амаралтада гарахые үшөө үсэгэлдэр унхидаһан сантехник хоёр-гурбан таһалгануудай соргонуудые шалгаһан, тонилсогооһон болоод лэ, эмшэлэгшэдтэй үлэ мэдэг хөөрэлдөөшэ болохо юм.

Нэгэ палатада хүлеэгдээгүй юумэн боложо, хүнүүд тэндэ ошобо. А. Маханчеев олон юумэ бодоогүй, нэгэ таһалгын үүдэ һэмээхэнээр сэлижэ хараба Аһааш даа! Булан соохи стол дээрэхи юумэн хорхойень хүдэлгэжэ, досоохииень гэжэгэнүүлбэ. Үнинэй һанаашалһан юумэниинь өөрөө байгаа бшуу. Оройдоо нюдэ сабшаха зуура бүхы юумыень бүтээжэрхёод, сарай соо ошожо тоолоходонь, аяар 217 түхэриг мүнгэн хармаандань орохоор байба. Аяар эды түхэригөөр гансата тархяа залахань аягүйшэг шэнги һанагдаба.

«Городһоо холодохо, Яруунa ошохо. Талаантай ябаа һаа, хадамуудтаа орожо, гэр бүлэдөө мяхатай бусахаб» гэжэ тэрэ түсэблэбэ. Нимэ ушарһаа дайралдаһан машинада һуугаад, Хорниин дардам харгыгаар табилуулһан гэхэ.

Ямар нютаг хүрэтэр мэдээтэй ябаа юм, бү мэдэе! Харин архидаа ядаршанхай юумэ һэреэд, хадамайдаа хоноһоноо арай хурыхан тухайлһыень дээрэ дурдаабди. Хулгайлжа абаһан мүнгэнһөөнь оройдоо табан солхообо үлэһэниинь бүришье гайхалтай бэлэй.

— Би А. Маханчеевые яһала барагтай хүн гэжэ һанадаг байгааб. Жэлэй амаралтада гараһан мүнгыем хулууха гэжэ заяандаашье һанаагүй ябааб. Үдэр бүри харалсажа, нэгэ газарта сугтаа хүдэлжэ байгаад, иимэ муухай юумэ хэхэнь одоошье эшхэбтэр, — гэжэ больницын хүдэлмэрилэгшэ Д. Б. Галсанова ехэтэ гайханги хэлэнэ.

Сэхыень хэлэхэдэ, А. Маханчеев гэр бүлэдөө тиигэжэ ядаржа һуунагүй. Гансал архиин хорхойдо химэлэгдэжэ, үглөө бүхэндэ мангараа тараажа ябатараа, жолоогоо алдаһан түүхэтэй. Ажалдаа ама халамгайгаар ябахадань ажаглалта хэдэггүй гэхэ гү, али «сантехнигүүд» тиимэ зон, тэдэниие сэсэн болгохогүйш» гэжэ тоодоггүй байгаа.

Арад зоной, ниитын урда булта адли тэгшэ харюусалгатайбди. Ажалай үедэ архидажа, ниитын журам эбдэхэ эрхэ хэндэшье үгтөөгүй, үгтэхэшье ёһогүй.

Эдэ бүгэдые городой 1-дэхи больницын хүтэлбэрилэгшэд саг дарыдань хараадаа абажа, шиидхэхы хэмжээ абаха болоно. Тиихэдэ Д. В. Галсанова хулгайшанһаа мүнгэеэ нэхэжэ абаа гү, али?... Хэды тиигэбэшье хулгайшан А. Маханчеев гэмээ хуулиин ёһоор амасаха зэргэтэй.

Г. БАМБАРОВ,
Буряадай АССР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министерствын хүдэлмэрилэгшэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Һунгуулиин участок» — түрүү бэшэг. «Табан жэлэй алхамууд» — суглуулбари.

Хоёрдохи хуудаһанда. Һунгалтада зорюулагдаһан материалнууд.

Гурбадахи хуудаһанда. «Тэрэнги» хуудаһан.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Дэлхэйн һонин.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 10.05 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ программа. 10.33 — «Таанадта түрэлхидтэ». 11.05 — «Сестрица Алёнушка и братец Иванушка», «Осторожно, щука» — мультфильмнүүдэй программа. 11.45 — «Шамда эдир наһан». 12.15 — 12.25 — Забһарлалга. 12.25 — Документальна фильмүүдэй программа. 12.50 — Шэнэ һонин. 13.00 — «Ю. Римас наадана» (үнгэтэ). 13.10 — «Хүн. Газар дэлхэй. Замбуулин». 13.55 — «Элүүр энхэ байлга» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа (үнгэтэ). 14.25 — «Үхибүүдтэ — фильм». «Десять тысяч мальчиков» — уран һайханай фильм (үнгэтэ). 15.40 — 15.50— Забһарлалга. 15.50 — «Ан амитадай байдал» (үнгэтэ) 16.55 — «Кинопанорама» (үнгэтэ). 18.30 — «Время». 19.00 — «Ирина Роднинагай бэрхэшээлтэ замаар олоһон зол жаргал»— телевизионно документальна фильм. 19.55 — «Шанартай эд бараа элбэгээр гаргаха» . 20.25 — «Хүгжэмтэ календарь». 21.00 — «Манай гудамжа». Комсомолой талмай (үнгэтэ). 22.00 — «Мартагдашагүй кинолентэнүүд». «Һүүлшын һүни» — уран һайханай фильм. 23.40 — «Ю. Римас наадана». 23.50 — 24.00 — Забһарлалга. 24.00 — «Время».

Редактор **Ц. Ц. ЦИБУДЕЕВ.**

Манай адрес, телефонууд:

г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: редактора — 2-54-54, приёмная — 2-54-93, зам редактора — 2-68-..., зам. редактора — 2-62-62, отв. секретаря — 2-50-52, секретариат — 2-66-76, отделы: партийной жизни — 2-60-..., сельского хозяйства — 2-64-36, 2-63-86, пропаганды и агитации — 2-56-23, промышленности и строительства — 2-61-35, советского строительства и быта — 2-69-58, культуры и школ — 2-60-21, писем и селькоров — 2-67-81, информации — 2-34-05, общественная приёмная — 2-56-62, машинное бюро — 2-57-63, корректорская — 2-35-95, фотолаборатория — 2-33-61.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н-01509. Заказ № 30...